

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Wieruszowie**

ul. Warszawska 75, 98-400 Wieruszów

telefon/ fax: 627831990

e-mail: wieruszow@pis.lodz.pl

Wieruszów, dnia 23-05-2022r.

PSSE.AKiG.0445.2.22.

STAROSTA WIERUSZOWSKI

**ul. Rynek 1-7
98-400 Wieruszów**

dotyczy: Ocena stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego za 2021 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie przekazuje w załączeniu
„Ocenę stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego za 2021 r.”

Z poważaniem

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Wieruszowie
Ewa Zóraw
mgr Ewa Zóraw

Załączniki: 1

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Wieruszowie

*Ocena stanu sanitarnego
powiatu wieruszowskiego
za 2021 rok*

Wieruszów, kwiecień 2022 r.

Spis Treści

Stan bezpieczeństwa sanitarnego powiatu wieruszowskiego wg poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wieruszowie.

Wstęp.....	3
1. W zakresie epidemiologii	4
2. W zakresie higieny żywności, żywienia i produktów kosmetycznych.....	14
3. W zakresie higieny komunalnej	25
4. W zakresie higieny dzieci i młodzieży.....	32
5. W zakresie higieny pracy.....	41
6. W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	45
7. W zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	46
8. Wnioski końcowe	55

WSTĘP

Przedkładam Państwu ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego powiatu wieruszowskiego za 2021 rok. Przygotowany dokument informuje o wykonanych przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Wieruszowie zadaniach i podejmowanych działaniach, które gwarantowały mieszkańcom powiatu wieruszowskiego bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne.

Działania Inspekcji Sanitarnej wynikały z zapisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U.t.j.2020.195) i dotyczyły ochrony zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

Zadania zrealizowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, plan pracy uwzględniający szacunek ryzyka, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

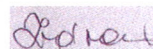
To kolejny rok stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (rozp. Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491, z późn. zm.).

PSSE realizowała zadania ustawowe, wytyczne GIS oraz zarządzenia i wytyczne ŁPWIS, szacowano na bieżąco zagrożenie epidemiczne na terenie powiatu. Wykonywała również zadania w zakresie „stacji wirtualnych” dla innych PSSE województwa łódzkiego.

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego podsumowuje 2021 rok i daje możliwość oceny działania instytucji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Wieruszowie

Ewa Żóraw

EPIDEMIOLOGIA

Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie wieruszowskim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Wieruszowie. W Polsce zgłaszanie, kwalifikacja oraz rejestracja zachorowań na choroby zakaźne opiera się na opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny „Definicjach chorób zakaźnych”. Zastosowanie powyższych definicji, ma na celu ujednoczenie zgłaszalności chorób zakaźnych i zapewnienie porównywalności danych, zbieranych w ramach nadzoru epidemiologicznego w Polsce oraz we Wspólnocie Europejskiej. Powyższą analizą zostały objęte jednostki i zespoły chorobowe, które stanowiły problem epidemiologiczny. Dane za rok 2021, zostały porównane z danymi za rok 2020.

W roku 2021 na terenie powiatu wieruszowskiego wśród chorób podlegających zgłaszaniu nie odnotowano zachorowań na czerwonkę bakteryjną, błonicę, dury brzuszne i dury rzekome. Zagrożenie zachorowaniami na te choroby nie jest wysokie. Wymagają one jednak utrzymania stałego nadzoru z racji ich znaczenia klinicznego i potencjału epidemicznego.

Poprawa stanu epidemiologicznego nastąpiła dla takich jednostek chorobowych jak: salmonella z 10 na 11, ospa wietrzna z 170 do 76.

W roku 2021 nastąpił gwałtowny wzrost zachorowań na zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) z 1153 do 1648, grypa z 1418 do 1596, inne zakażenia jelitowe ogółem z 22 do 30, oraz wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 5 do 9, styczeń i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień z 1 do 2.

Zarejestrowano pojedyncze jednostki chorobowe takie jak: inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli biegunkotwórczą rotawirusy, norowirusy, świnka, nowo wykryte zakażenia HIV, zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone, inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie, przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B, borelioza, gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie.

W przypadku chorób zakaźnych przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne zarejestrowano 1 zachorowanie na świnkę (2020r.-1), natomiast nie zarejestrowano zachorowania na krztusiec (2020r – 1) i różyczkę (2010r. - 0).

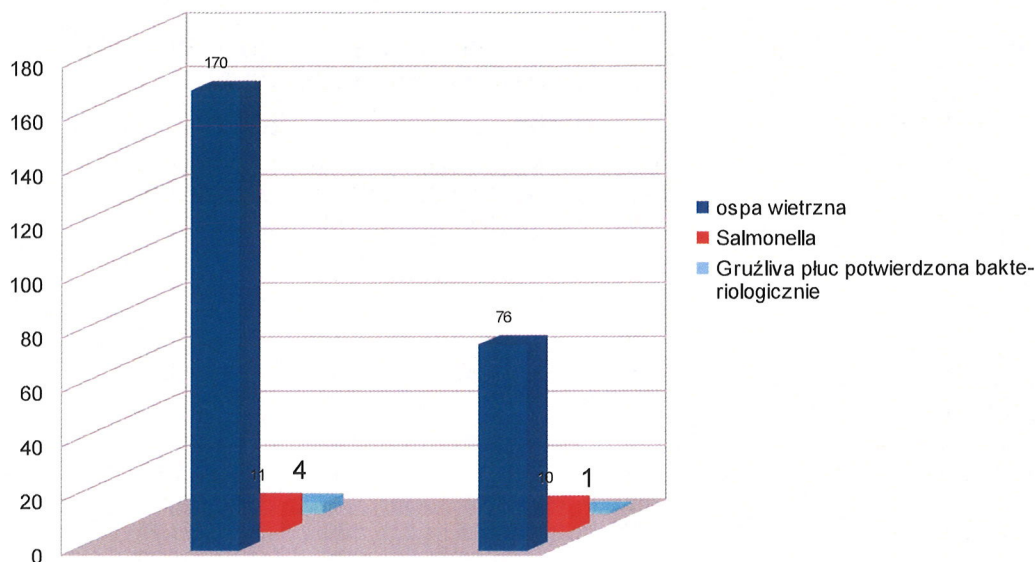
Tabela numer 1 przedstawia współczynniki zapadalności na 100 tys. mieszkańców dla jednostek chorobowych w 2020 i 2021 roku.

Tabela nr. 1. Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w 2020 i 2021 roku.

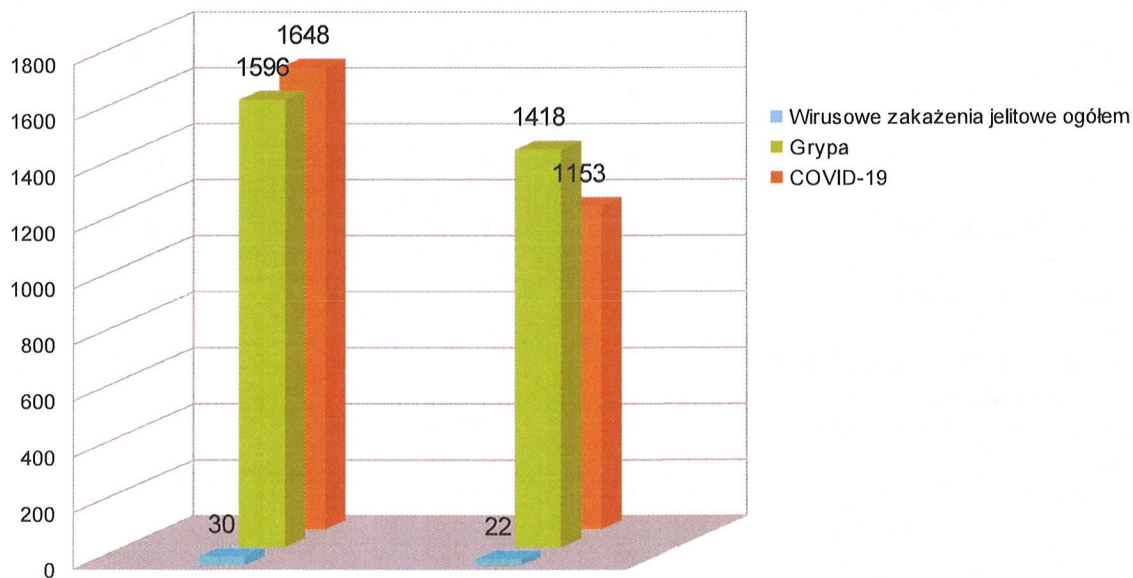
Zachorowania	POWIAT WIERUSZOWSKI			
	2020r.		2021r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonella – zatrucia pokarmowe	11	26,07	10	23,78
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez :				
- <i>E.coli</i> biegunkotwórczą	0	0	1	2,37
- <i>Clostridium difficile</i>	6	14,22	6	14,22
Wirusowe zakażenia jelitowe:				
- wywołane przez rotawirusy	1	2,37	1	2,37
- wywołane przez norowirusy	0	0	1	2,37
- inne określone	2	4,74	4	9,51
- ogółem (nie określone)	22	52,15	30	71,35
- u dzieci do lat 2	5	11,85	9	21,40
Grypa	1418	3361,86	1596	3796,02
Grypa potwierdzona badaniami	2	4,74	0	0
Ospa wietrzna	170	403,04	76	180,76
Świnka	1	2,37	1	2,37
Różyczka	0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV	0	0	1	2,37
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	0	0	1	2,37
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	0	0	1	2,37
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A	1	2,37	0	0
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B - przewlekłe i bliżej nie określone	1	2,37	1	2,37
Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C :				
- ostre	0	0	0	0
- przewlekłe i bliżej nie określone	2	4,74	1	2,37
Borelioza (choroba z Lyme)	0	0	1	2,37
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna - róża	2	4,74	0	0
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	1	2,37	2	4,756
Gruźlica				
- płucna potwierdzona bakteriologicznie	4	9,48	1	2,37
- nie potwierdzona bakteriologicznie płucna	1	2,37	0	0
- pozapłucna potwierdzona bakteriologicznie	0	0	0	0
- pozapłucna nie potwierdzona bakteriologicznie	0	0	0	0

Współczynnik zapadalności na 100 000 ludności.

Spadek zachorowań w 2021r. w porównaniu do 2020 roku

Wzrost zachorowań w 2021r. w porównaniu do 2020 roku

Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Choroba COVID-19 to choroba zakaźna wywołwana przez nowo odkrytego koronawirusa Sars-Cov-2.

Wirus wywołujący COVID-19 jest przenoszony głównie drogą kropelkową. Kropelki aerozolu wydzielają się gdy osoba zarażona kaszle, kicha i wydycha powietrze. Kropelki te są zbyt ciężkie, aby unosić się w powietrzu, dlatego szybko opadają na powierzchnie, skażając je.

Koronawirus SARS-CoV-2 należy do rodziny *Coronaviridae*, która obejmuje zoonotyczne wirusy występujące u ptaków i ssaków. Objawami zakażenia koronawirusem są: m.in. gorączka, osłabienie

i uczucie rozbicia, duszności, kaszel i trudności w oddychaniu, brak smaku i węchu. Do zakażenia poprzez wdychanie wirusa może dojść wtedy, gdy w pobliżu znajduje się osoba chorująca na COVID-19 lub poprzez dotknięcie skażonej powierzchni, a następnie przeniesienie wirusa do oczu, nosa lub ust.

16 marca 2020r., wprowadzono stan zagrożenia epidemiologicznego w Polsce. Dane dotyczące zakażeń i zgonów z powodu Covid-19 dostępne są na stronie internetowej www.gov.pl/web/koronawirus.

PSSE w Wieruszowie korzysta w swojej pracy nadzorczej nad COVID-19 z systemów informatycznych Ministerstwa Zdrowia: tj. systemu EWP i SEPIS. Na polecenie GIS i ŁPWIS pracuje 7 dni w tygodniu w godz. 7⁰⁰ - 21⁰⁰, pracuje także w systemie tzw. „wirtualnych stacji” przeprowadzając wywiady epidemiologiczne dla innych PSSE woj. łódzkiego wskazanych przez ŁPWIS. Praca w „wirtualnej stacji” nie jest wykazywana w statystyce PSSE w Wieruszowie.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Zatrucia i zakażenia pokarmowe, czyli ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe, mogą być wywołane przez różne czynniki etiologiczne – bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce. W roku 2021 zarejestrowano 10 przypadków zatruc pokarmowych (wsp. zap. 23,78), a w roku 2020 – 11 zachorowań (wsp. zap. 26,07). Zakażenia bakteryjne potwierdzone badaniami mikrobiologicznymi były głównie wywołane następującymi drobnoustrojami: *Salmonella Species*. Zachorowania dotyczyły 6 dzieci w wieku od 0 do 9 lat oraz 4 osób dorosłych w wieku od 20 do 68 lat.

Zarejestrowano 6 bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridium difficile* (2020r – 6) u osób w wieku 71 - 87 lat.

W roku 2021 nie zarejestrowano żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Poza zatruciami o etiologii bakteryjnej w 2021 roku zanotowano 36 przypadków zachorowań wirusowych. Przyczyną tych zachorowań były głównie wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone – 30, rozpoznane tylko na podstawie obrazu klinicznego zachorowania, za pozostałe przypadki odpowiadają rotawirusy – 1, norowirusy – 1, inne określone - 4.

Wirusowe zapalenia wątroby

W 2021r. w powiecie wieruszowskim nie zarejestrowano zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, (2020r – 1).

W 2021r. zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu C – przewlekłe i bliżej nie określone, (2020r – 2).

Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i

bliżej nie określone (2020r – 1).

Na sytuację epidemiologiczną tej choroby mają wpływ m.in. takie czynniki jak: stały nadzór nad dezynfekcją i sterylizacją w placówkach służby zdrowia, przestrzeganie zasad aseptyki przy zabiegach, realizacja szczepień ochronnych przeciwko WZW typu B. Możliwe drogi zakażenia HBV to także zabiegi wykonywane w gabinetach tatuażu, kosmetycznych, poprzez wstrzyknięcia środków odurzających niejałowym sprzętem (narkomanii), kontakty seksualne z osobami zakażonymi.

Powyższe dane przedstawiono w tabeli nr.2

Tabela nr.2. WZW zapadalność na 100 tys. mieszkańców w latach 2020-2021

WZW	POWIAT WIERUSZOWSKI			
	2020r.		2021r.	
	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności	Liczba zachorowań	Współczynnik zapadalności
WZW typu C – przewlekłe i bliżej nie określone	2	4,74	1	2,37
WZW typu C - ostre	0	0	0	0
WZW typu B – przewlekłe i bliżej nie określone	1	2,37	1	2,37
WZW A	1	2,37	0	0

Choroby wieku dziecięcego

W roku 2021 zaobserwowano spadek współczynnika zapadalności dla ospy wietrznej z 403,04 do 180,76. Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na różyczkę (2020r – 0), krztusiec (2020r – 0), szkarlatynę (2020r – 0), odrę (2020r – 0). Zarejestrowano 1 przypadek świnki (2020r – 1).

Choroby przenoszone drogą płciową

W 2021 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na chorobę przenoszoną drogą płciową, wywołaną przez Chlamydie.

Zachorowania na choroby odzwierzęce

W 2021 roku nie zarejestrowano przypadków zachorowań na choroby odzwierzęce.

Styczność i narażenie na wściekliznę

W 2021 roku zarejestrowano 45 przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta (wsp. zap. 107,03), tj. o

7 przypadków więcej niż w 2020r., w którym to zarejestrowano 38 przypadków (wsp. zap. 90,38). Sprawcami pokąsań były zwierzęta domowe (psy, koty) oraz 1 przypadek pokąsania przez surykatkę. Większość pokąsań miała miejsce na wsi. Szczepieniom p/wścieklicznie poddano 2 osoby (wsp. zap. 4,75) t.j. o 1 przypadek więcej niż w roku 2020r. Decyzję o podjęciu szczepień podejmowali lekarze chorób zakaźnych u osób pokąsanych przez zwierzęta, u których nie można było wykluczyć wściekliczny w badaniach przyżyciowych zwierząt. Rejestrowane przypadki dotyczyły pogryzienia ludzi przez nieznane koty i lisa.

Grypa

W 2021 roku zgłoszono 1596 zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę tj. o 178 zachorowań więcej niż w 2020r. w którym to odnotowano 1418 przypadków.

W poszczególnych przedziałach wiekowych przedstawia się to następująco:

- dzieci do lat 4 – 480 zachorowań (2020r. – 227 zachorowań),
- od 5 do 14 lat - 256 zachorowania, (2020r. – 234 zachorowania),
- od 15 do 64 lat – 690 zachorowań, (2020r. – 788 zachorowań),
- powyżej 65 lat – 170 zachorowań, (2020r. – 169 zachorowań).

W przypadku 57 osób z powodu objawów ze strony układu oddechowego zostało poddanych hospitalizacji.

W powiecie wieruszowskim przeciwko grypie zaszczepiono łącznie 1361 osób.

Zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych

W 2021 roku na terenie powiatu wieruszowskiego zarejestrowano 1 zachorowanie na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone.

Gruźlica

W 2021 roku w powiecie wieruszowskim zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie (wsp. zap. 2,37). Zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej - mężczyzny zamieszkałego na terenie wiejskim.

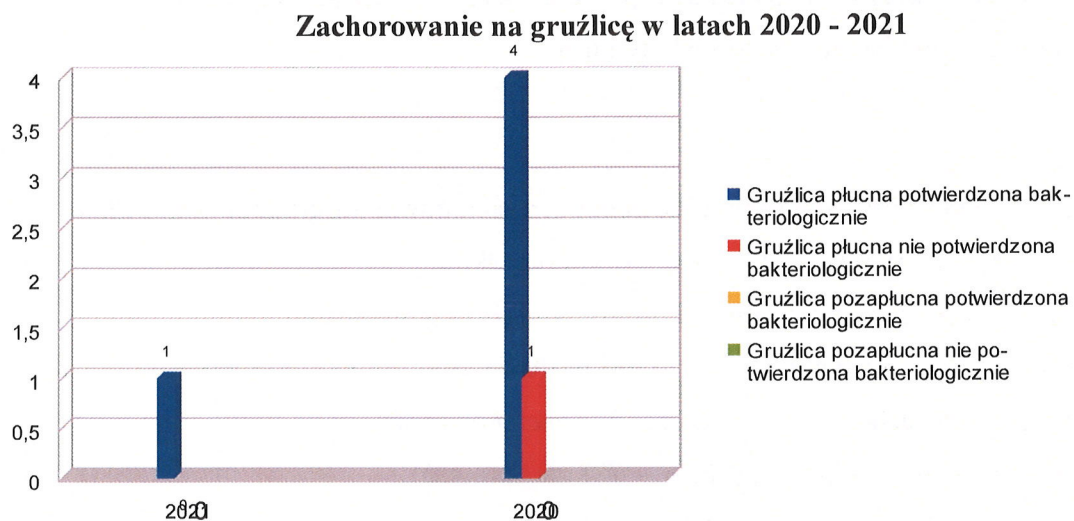
Nie odnotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży do lat 18.

O każdym zachorowaniu potwierdzonym bakteriologicznie informowany był lekarz rodzinny do którego zadeklarowany jest pacjent oraz Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy, celem objęcia badaniem klinicznym, diagnostycznym zarówno chorego jak i osób z jego otoczenia. Po przeprowadzeniu dochodzenia epidemiologicznego formularz zgłoszenia na gruźlicę wraz z istotnymi informacjami o leczeniu przesyłany był do WSSE w Łodzi.

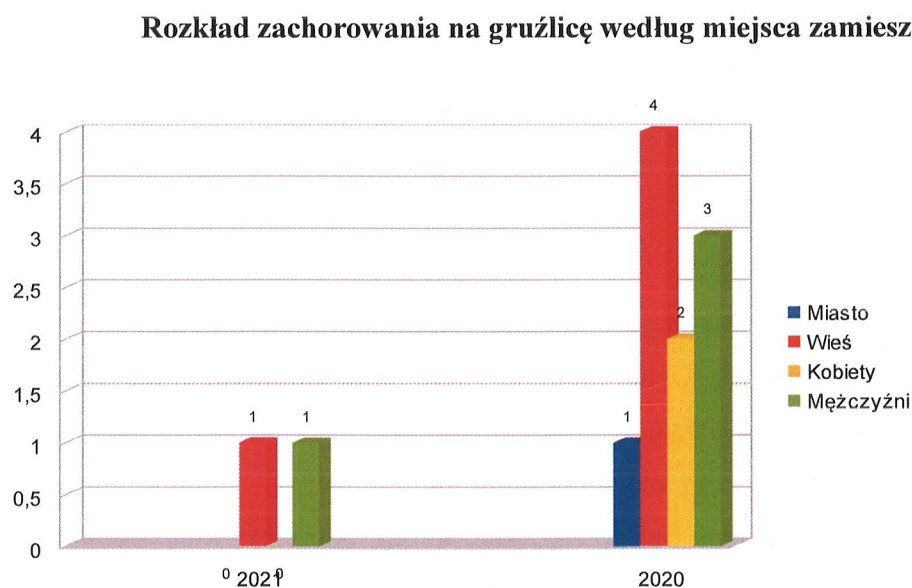
W 2021r. nie przeprowadzono żadnej akcji profilaktycznej w skupiskach dziecięco –

młodzieżowych na terenie powiatu wierszowskiego.

W 2021 roku nie zarejestrowano zachorowania na gruźlicę płucną i pozapłucną potwierdzoną bakteriologicznie.

Jak wynika z poniższego wykresu zachorowania na gruźlicę częściej występują na wsi i częściej dotyczą mężczyzn.

Gruźlica może okazać się śmiertelna w przypadku osób o osłabionej odporności oraz u tych osób, które zbyt późno przedsięwzięły lub zbyt wcześnie przerwały leczenie.

Chcąc uniknąć rozprzestrzeniania się choroby należy zadbać o jak najskuteczniejsze

i najwcześniejsze diagnozowanie, które umożliwi szybkie podjęcie leczenia. Najwcześniejszym ogniwem wykrywania chorych na gruźlicę są lekarze rodzinni pierwszego kontaktu. Każdy chory podejrzany o gruźlicę musi być skierowany na badanie radiologiczne, a następnie do poradni specjalistycznej – gruźlicy i chorób płuc, ponieważ tylko tam może mieć zapewnioną izolację, leczenie (leki przeciwprątkowe mogą być wypisywane tylko przez lekarzy pulmonologów) i opiekę nad swoim środowiskiem.

Zakażenia krwiopochodne - choroby szerzące się drogą naruszenia ciągłości tkanek

Zakażenia wirusami HBV i HCV, ze względu na konsekwencje dla pacjenta, stanowią jeden z ważniejszych problemów zdrowotnych. Powodowane przez nie choroby wątroby mają swoje późne i groźne następstwa: marskość lub chorobę nowotworową tego narządu. Prowadzone dochodzenia epidemiologiczne wskazują, że głównym miejscem zakażenia są placówki służby zdrowia, źródłem zakażenia mogą być również zabiegi kosmetyczne, podczas których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. Do zakażenia dochodzi poprzez kontakt z zakażoną krwią lub kontakt z przedmiotami, które zostały nią zanieczyszczone, wyłącznie w przypadku przerwania ciągłości tkanek.

Na terenie powiatu wieruszowskiego wykryto bezobjawowe nosicielstwo antygenu HbsAg u 2 osób. Są to przypadki nie potwierdzone laboratoryjnie metodą PCR, RNA. O każdym nowo wykrytym nosicielstwie zawiadomiono pisemnie placówki podstawowej opieki zdrowotnej celem objęcia nadzorem nosiciela i jego otoczenia.

Bezobjawowi nosiciele salmonelli

W roku 2021 zarejestrowano 5 tymczasowych nosicieli *Salmonelli Enteritidis* i 1 nosiciela *Salmonelli Typhimurium*.

W 2021r., wydano 1 decyzję o odsunięciu od pracy zawodowej z powodu badania branżowego.

Nadzór nad szczepieniami

Na terenie powiatu wieruszowskiego w 2021 roku podlegało szczepieniu - 8151 dzieci od urodzenia do 19 roku życia. W zakresie chorób przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne, w ciągu minionego roku odnotowano 1 zachorowanie na świnkę. Wyszczepialność procentowa przeciwko odrze, śwince i różyczce w rocznikach podlegających szczepieniu przedstawia się następująco: 2018 rocznik – 98,8%, 2016 rocznik- 69%, 2012 rocznik – 84,4%

Przeciwko WZW typu B, Błonicy, Tężcowi, Krztuścowi, Poliomyelitis, zakażeniom *Haemophilus Influezae* typu b oraz zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* wyszczepialność jest zadowalająca i tak w roczniku 2020 wynosi: szczepienia pierwotne 57,8% szczepienia uzupełniające 41,4 % (są

to dzieci w trakcie szczepień) w roczniku 2019r. wynosi - 95,4 %, w roczniku 2018 – 98,3%.

Na podległym terenie znajduje się 10 punktów szczepień. W ciągu ubiegłego roku wykonano 10 kontroli w punktach szczepień, oraz 9 kontroli w punktach szczepień wykonujących szczepienia p/ Covid -19. W czasie kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień. Dzieci szczepione były zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych obowiązującym na dany rok kalendarzowy, szczepionki przechowywane są zgodnie z zaleceniem producenta, odbierane przez osoby upoważnione z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

Wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu wieruszowskiego w minionym roku mimo wystąpienia pandemii było zadowalające.

W 2021 r w Programie Szczepień Ochronnych wprowadzono szczepienie przeciw rotawirusom dla noworodków, szczepienie obejmuje wszystkie dzieci urodzone od 01.01.2021r.

W 2021 roku, 29 dzieci nie zostało zaszczepionych ze względu na odmowę opiekunów prawnych.

Nadzór nad placówkami służby zdrowia

W 2021 roku pod nadzorem PSSE w Wieruszowie znajdowały się 62 zakłady lecznictwa otwartego i zamkniętego, w tym:

- 1 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
- 1 Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Gabinet Rehabilitacji
- 13 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej
- 25 Prywatnych gabinetów lekarskich
- 10 Punktów szczepień
- 9 Inne usługi medyczne
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. NZOZ Szpital Powiatowy
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. Poradnia Rejonowo – Specjalistyczna
- 1 Powiatowe Centrum Medyczne Sp. z o. o. Dział Rehabilitacji

1. Działalność kontrolno-represyjna.

W 2021 roku w Szpitalu w Wieruszowie przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych, z czego poszczególne komórki organizacyjne wykonały:

Epidemiologia – 8

Bezpieczeństwo Żywności – 1

Higiena Komunalna – 1

Higiena Pracy - 1

Liczba zaplanowanych przez epidemiologię kontroli w Szpitalu wynosiła - 3, wykonano 8 kontroli, w tym 1 kontrola punktu szczepień p/Covid-19 oraz 4 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 maja 2021 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii.

W komórce organizacyjnej Higieny Komunalnej, Higieny Pracy i Bezpieczeństwa Żywności i Żywności zaplanowano i wykonano po 1 kontroli.

W stosunku do PCM Wieruszów NZOZ Szpital Powiatowy toczy się postępowanie administracyjne wszczęte przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego decyzją z dnia 22.10.2018 r., znak: ŁPWIS.NSE.9020.16.3.2018.JG, dot. zapewnienia rezerwowego zaopatrzenia w wodę zapewniającego 12-godzinny zapas, oraz decyzją zmieniającą z dnia 15.12.2020 r., znak: ŁPWIS.NSE.9020.16.3.2018.MZ, prolongującą termin wykonania ww. obowiązku do 31.12.2021 r. Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 322) od dnia 15.03.2020 r. nadzór nad podmiotami leczniczymi na terenie województwa łódzkiego bezpośrednio nadzorowanymi przez Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przejęli właściwi państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie w dniu 28.12.2021r., znak: PPIS.HK.9020.10.1.1.2.21 zmienił decyzję Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 15.12.2020 r., znak: ŁPWIS.NSE.9020.16.3.2018.MZ, dotyczącą zapewnienia rezerwowego zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas i ustalił nowy ostateczny termin wykonania obowiązku na dzień 31.12.2022 roku.

W szpitalu funkcjonują następujące oddziały:

- Oddział Chorób Wewnętrznych, na dzień kontroli był czasowo zawieszony
- Oddział Pediatryczny,
- Oddział Chirurgii Jednego Dnia,
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy,
- Pogotowie Ratunkowe.

Przy szpitalu funkcjonują poradnie lekarzy specjalistów różnych dziedzin, poradnia rehabilitacyjna, pracownie diagnostyczne i zabiegowe, ośrodek rehabilitacji dziennej.

Na 2021 rok w placówkach lecznictwa otwartego zaplanowano 45 kontroli sanitarnych i 1 kontrolę

w placówce lecznictwa zamkniętego. Plan wykonano w ilości 56 kontroli.

Wykonano 402 kontrole dotyczące przestrzegania przepisów p/epidemicznych COVID-19 przez komórki organizacyjne: Ep, BŻŻ, HDM, HK, HP.

Rozkład kontroli w poszczególnych placówkach przedstawiał się następująco:

Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	- 4
Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	- 22
Prywatne Gabinety Lekarskie	- 15
Punkty Szczepień	- 10
Inne usługi medyczne	- 5

Ogółem przeprowadzono 458 kontroli sanitarnych.

Decyzje administracyjne:

W 2021r., wydano 3878 decyzji administracyjnych ogółem, w tym 1 decyzję o opłacie i 1 decyzję o odsunięciu od pracy oraz 3876 decyzji o kwarantannie z powodu COVID-19.

Wydano 7 decyzji o ukaraniu z powodu złamania zasad kwarantanny na kwotę 3500,00 zł.

Mandaty:

W 2021r., wystawiono 1 mandat karny na kwotę 250,00zł.

Wnioski

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych w 2021 roku, kształtowała się na poziomie porównywalnym do lat poprzednich i nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia publicznego mieszkańców powiatu. Wyjątek stanowiła sytuacja kryzysowa związana z pojawieniem się koronawirusa Sars-Cov-2 i stanowiła/stanowi potencjalne zagrożenie zdrowotne dla mieszkańców powiatu.
2. Stan sanitarno-techniczny jednostek medycznych na terenie powiatu wieruszowskiego należy określić jako zadowalający.
3. W 2021 roku zarejestrowano 29 dzieci uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

HIGIENA ŻYWNOŚCI ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH.

W roku 2021 pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziale BŻŻiPK na terenie powiatu wieruszowskiego znajdowało się 687 obiektów, 135 z nich skontrolowano, zatwierdzono 10 nowych obiektów.

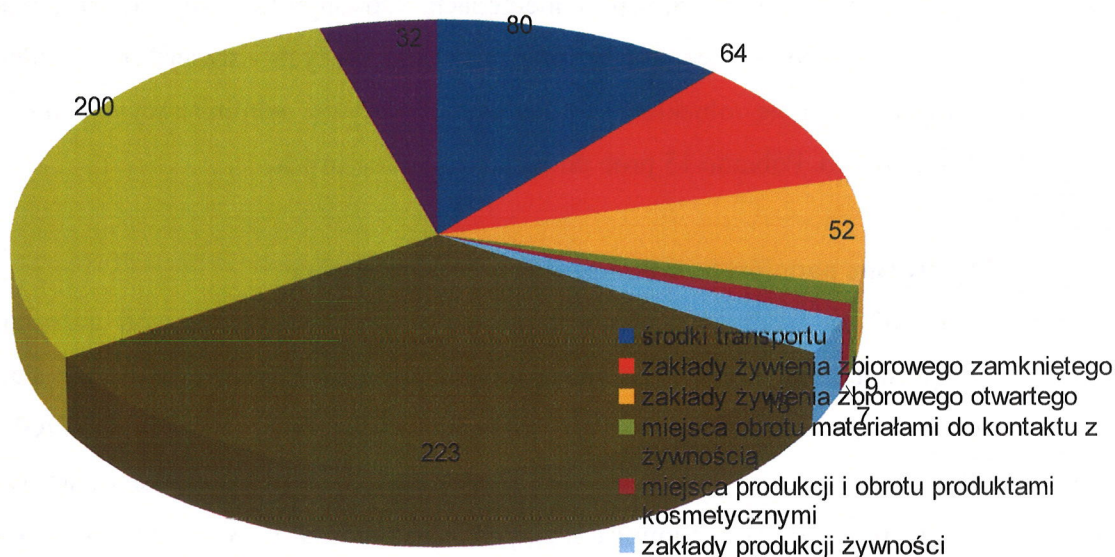
Przeprowadzono łącznie 172 kontrole sanitarne, w tym 1 kontrolę interwencyjną związaną ze złożoną skargą, 11 kontroli sprawdzających wykonanie wydanych zaleceń, 3 kontrole w zakładach

produkujących i konfekcjonujących produkty kosmetyczne i 2 kontrole w miejscach ich obrotu. W roku sprawozdawczym przeprowadzono również 13 kontrole w ramach systemu RASFF w obiektach znajdujących się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PPIS w Wieruszowie.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono łącznie 79 zakładów. Ogółem wydano 9 decyzji administracyjnych na uchybienia sanitarne. Nałożono łącznie 4 mandaty karne. Nie kierowano wniosków do Sądu Grodzkiego, zawiadomień do Prokuratury oraz wniosków do ŁPWIS celem nałożenia kary pieniężnej.

Wykres: Struktura obiektów w 2021 roku

Struktura % obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz obiektów produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi w 2021 roku

Automaty do lodów

W 2021 r. pod nadzorem znajdowało się 5 automatów do lodów, nie zatwierdzano nowych obiektów w tej grupie. Skontrolowano 5 automatów, przeprowadzono łącznie 5 kontrole, podczas których pobrano w sumie 5 prób do badań mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli żywności. Prób nie kwestionowano. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego oceniono 4 obiekty. We wszystkich obiektach wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano i wdrożono system HACCP. W roku sprawozdawczym 2021 nie wydawano decyzji administracyjnych.

Piekarnie

W roku sprawozdawczym 2021 pod nadzorem znajdowało się 8 piekarni, przeprowadzono

4 kontrole w tej grupie obiektów. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego oceniono 4 obiekty, nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych, wydawano 1 decyzję administracyjną, nie stosowano karania mandatowego. We wszystkich obiektach wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano i wdrożono system HACCP.

Ciastkarnie

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się 3 zakłady, wszystkie skontrolowano, łącznie przeprowadzono 6 kontroli. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego oceniono 3 obiekty.

We wszystkich zakładach wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej a także system HACCP, zapisy poszczególnych parametrów prowadzone są regularnie. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na źródło pochodzenia surowców stosowanych do produkcji oraz warunki magazynowania surowców i wyrobów gotowych, a także ich oznakowanie z uwzględnieniem informacji o alergenach. Dokonywano weryfikacji temperatur przy użyciu termometru wzorcowanego w urządzeniach chłodniczych - stwierdzano zgodność temperatur. W omawianej grupie obiektów wydawano 1 decyzję administracyjną, nie stosowano karania mandatowego. Pobrano 15 prób do badań laboratoryjnych.

Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa

W 2021 r. według ewidencji znajdowała się 1 wytwórnia wód gazowanych. W czasie 1 przeprowadzonej kontroli oceniono obiekt zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego, nie stwierdzono niezgodności. W zakładzie wdrożono zasady GHP/GMP, opracowano i wdrożono system HACCP. W roku sprawozdawczym nie stosowano karania mandatowego i nie wydawano decyzji administracyjnych. Zakład jest w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Podczas kontroli sprawdzano min. źródło pochodzenia wszystkich surowców i materiałów pomocniczych wraz z dokumentacją, wyniki badań mikrobiologicznych wody będącej podstawowym surowcem stosowanym przy produkcji napojów oraz wyniki badań gotowego produktu. Prześledzono cały proces technologiczny, zapisy z monitoringu poszczególnych punktów kontrolnych prowadzone są regularnie. Przeanalizowano m.in. instrukcje mycia i dezynfekcji butelek szklanych, instrukcje postępowania ze stłuczką szklaną, ochrony przed szkodnikami, usuwania odpadów. Segregacja i oznakowanie surowców oraz wyrobu gotowego są prawidłowe.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego

W roku 2021 w ewidencji znajdował się 1 młyn, nie przeprowadzano kontroli w tej grupie

obiektów, nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych, nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

Sklepy spożywcze

W roku sprawozdawczym objętych nadzorem było 141 obiektów, zatwierdzono 3 nowe. Skontrolowano 69 obiektów, według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 32. Łącznie w sklepach spożywczych przeprowadzono 89 kontroli, w tym 1 interwencyjna - dotyczyła m.in: sprzedaży produktów po upływie terminu przydatności do spożycia. W związku z powyższym nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł. Nie wydawano decyzji administracyjnych na poprawę warunków sanitarno – technicznych.

W 2021 r. w sklepach spożywczych przeprowadzono 9 kontroli w ramach systemu RASFF (system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach).

Podczas kontroli zwracano uwagę na warunki przechowywania artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie, terminy przydatności do spożycia, prawidłowość znakowania żywności, w tym suplementów diety. Na stanowiskach mięsnych sprawdzano znakowanie i źródło pochodzenia produktów wprowadzanych do obrotu. We wszystkich sklepach spożywczych wdrożone są zasady GHP oraz HACCP. Podczas kontroli sprawdzano regularność dokonywanych zapisów poszczególnych rejestrów oraz listy dostawców artykułów spożywczych. Weryfikowano temperatury w urządzeniach chłodniczych termometrem wzorcowanym. Sprawdzano również karty przyjęcia towarów.

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji czasowego unieruchomienia. Do badań laboratoryjnych pobrano 86 próbek, prób nie kwestionowano.

Kioski

W roku 2021 pod nadzorem znajdowało się 36 kiosków, skontrolowano 2, 1 obiekt oceniono go według arkusza oceny stanu sanitarnego. Przeprowadzono łącznie 2 kontrole. We wszystkich obiektach opracowano i wdrożono zasady GHP oraz system HACCP.

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji administracyjnych, nie stosowano również karania mandatowego.

Magazyny hurtowe

W roku 2021 w rejestrze znajdowały się 4 zakłady, nie zatwierdzano obiektów z tej grupy. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w ramach systemu RASFF, nie stosowano karania mandatowego, nie wydawano decyzji administracyjnych.

Obiekty ruchome i tymczasowe

W roku 2021 pod nadzorem znajdowały się 32 obiekty, nie przeprowadzono kontroli w tej grupie obiektów, nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych, nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie stosowano karania mandatowego.

Środki transportu

W 2021 r. pod nadzorem znajdowało się 80 środków transportu, skontrolowano 3, łącznie przeprowadzono 3 kontrole w tej grupie obiektów. Nie oceniano środków transportu pod względem spełnienia wymagań sanitarnych według arkusza oceny stanu sanitarnego. Nie stwierdzono w omawianej grupie obiektów niezgodnych z wymaganiami. W roku sprawozdawczym zatwierdzono 3 środki transportu. Nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia i nie stosowano karania mandatowego.

Inne obiekty obrotu żywnością

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowało się 15 aptek i 4 sklepy zielarskie, nie zatwierdzano nowych obiektów. Skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono 2 kontrole. Pobrano 1 próbę do badań laboratoryjnych. Próbę zakwestionowano ze względu na zawyżoną wartość błonnika pokarmowego w stosunku do zadeklarowanej wartości przez producenta. We wszystkich omawianych obiektach wdrożone są instrukcje GHP, HACCP.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

W roku 2021 w rejestrze znajdowały się 52 obiekty (w tym 33 obiekty małej gastronomii, 6 obiektów małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych, 1 gospodarstwo agroturystyczne). Zatwierdzono 2 obiekty. Skontrolowano 15, z czego 12 oceniono według arkusza oceny stanu sanitarnego. Przeprowadzono łącznie 21 kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów. We wszystkich nadzorowanych zakładach wdrożone są instrukcje GHP/GMP oraz system HACCP.

Podczas przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na prawidłowość procesów technologicznych z uwzględnieniem poszczególnych etapów procesu produkcyjnego, jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców i warunki przechowywania. Dokonywano weryfikacji temperatur w urządzeniach chłodniczych za pomocą termometrów wzorcowanych. Sprawdzano prawidłowość dokumentowania czynności związanych z realizacją GHP/GMP/HACCP.

Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 700,00 zł. Karanie stosowano w związku ze złym stanem higieniczno-sanitarnym obiektu: niewłaściwie przechowywany sprzęt porządkowy, niewłaściwy stan higieniczny sprzętu kuchennego, brak prawidłowego wyposażenia umywalk do

rąk, brak prawidłowego okrycia wierzchniego, obecność owadów latających. Wydawano 3 decyzje administracyjnych na uchybienia sanitarne, nie pobierano prób do badań.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

W 2021 r. pod nadzorem znajdowały się 64 obiekty, z czego skontrolowano 24. W roku sprawozdawczym zatwierdzano 2 obiekty, według arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 21 obiektów. Przeprowadzono łącznie 30 kontroli.

Wydano 4 decyzje administracyjne na uchybienia sanitarne. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 300 zł. Karanie stosowano w związku ze złym stanem higieniczno-sanitarnym obiektu: brak prawidłowej segregacji w kuchni, niewłaściwie przechowywany sprzęt porządkowy, niewłaściwy stan higieniczny sprzętu kuchennego, brak ciepłej wody w umywalce do rąk, brak prawidłowego wyposażenia umywalk do rąk, dostępność produktów po terminie przydatności do spożycia.

Na terenie działalności stacji znajdują się następujące obiekty należące do zakładów żywienia zbiorowego:

a) stołówka pracownicza – w 2021 r. w rejestrze znajdował się 1 obiekt, skontrolowano 1 według arkusza stanu sanitarnego, przeprowadzono 1 kontrolę. W omawianej grupie wdrożono systemy GHP/GMP i HACCP. Nie stosowano karania mandatowego, nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia.

b) blok żywienia w domach opieki społecznej – pod nadzorem znajduje się 7 obiektów (w tym 6 w formie żywienia cateringowego). Przeprowadzono 1 kontrolę, oceniono zakład według oceny arkusza stanu sanitarnego. W omawianej grupie wdrożono systemy GHP/GMP i HACCP. Nie stosowano karania mandatowego, nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia.

h) stołówki w żłobkach – w rejestrze znajdują się 3 obiekty, w tym 2 funkcjonują w systemie cateringowym, zatwierdzono 2 obiekty, skontrolowano 3, 1 oceniono według arkusza stanu sanitarnego (nie stwierdzono obiektów niezgodnych). Łącznie przeprowadzono 3 kontrole. We wszystkich obiektach wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano system HACCP, rejestry prowadzone są na bieżąco. W tej grupie nie stosowano karania mandatowego, nie wydawano decyzji administracyjnych na uchybienia.

i) stołówki szkolne – w rejestrze znajdują się 24 obiekty, w tym 13 funkcjonuje w systemie cateringowym, skontrolowano 7, tyle samo oceniono według arkusza stanu sanitarnego. Łącznie przeprowadzono 10 kontroli. W roku sprawozdawczym nie zatwierdzano omawianej grupy obiektów. We wszystkich stołówkach szkolnych wdrożono zasady GHP/GMP oraz opracowano system HACCP, rejestry prowadzone są na bieżąco. W tej grupie nie stosowano karania mandatowego, wydano 1 decyzję administracyjną na uchybienia sanitarne.

l) stołówki w przedszkolach – w rejestrze znajdują się 24 obiekty, w tym 8 z żywnością

w systemie cateringowym, skontrolowano 9, pod względem spełnienia wymagań sanitarnych oceniono 8 według arkusza stanu sanitarnego. Przeprowadzono 11 kontroli, nie zatwierdzano obiektów w tej grupie. W omawianej grupie obiektów wydano 3 decyzje administracyjne na uchybienia sanitarne. W omawianej grupie we wszystkich obiektach zostały wdrożone GHP i GMP oraz system HACCP. Rejestry prowadzone są na bieżąco.

l) bloki żywienia w szpitalach - w rejestrze znajduje się 1 obiekt, który został skontrolowany i oceniony na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego. Przeprowadzono 1 kontrolę. W roku sprawozdawczym 2021 WSSE w Łodzi przeprowadziła ocenę dekadową jadłospisu. Wdrożono zasady GHP i GMP oraz system HACCP.

Próbki pokarmowe we wszystkich obiektach żywienia zamkniętego przechowywane są prawidłowo.

Tabela 1. Podstawowe wskaźniki działalności nadzorczej w roku 2019 i 2020

Rodzaj danych	2020 r.	2021 r.
Liczba obiektów według ewidencji	663	687
Liczba obiektów skontrolowanych	79	135
Liczba kontroli i rekontroli	113	172
Liczba decyzji administracyjnych	5	9
Liczba mandatów	3	4
Odsetek obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości	8,9	8,9
Liczba pobranych próbek	85	117
Odsetek próbek kwestionowanych	5	1

Interwencje

W 2021 r. zarejestrowano i rozpatrzono 1 interwencję. Dotyczyła ona:

1. Skarga zgłoszona anonimowo – dotycząca sprzedaży w jednym ze sklepów produktów po upływie terminu przydatności do spożycia. Kontrola sanitarna potwierdziła zasadność złożonej skargi.

Ocena bezpieczeństwa środków spożywczych

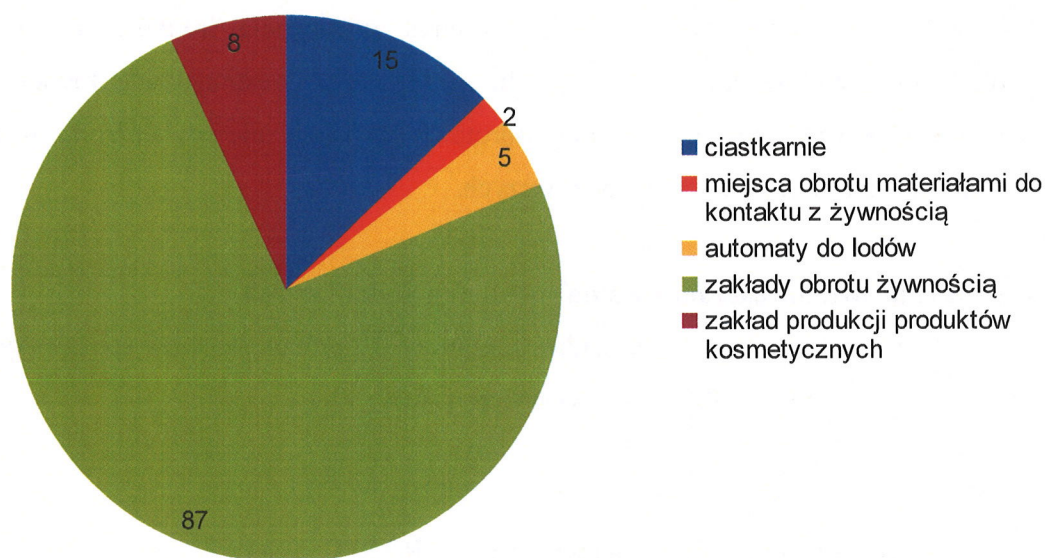
Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2021 roku PSSE w Wieruszowie uczestniczyła w realizacji „Krajowego planu pobierania próbek do badań w ramach urzędowej kontroli i

monitoringu”. Próbkę żywności pobierane są przez przedstawicieli PPIS w Wieruszowie i dostarczane do akredytowanych laboratoriów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz innych zewnętrznych. Jakość zdrowotna środków spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu utrzymała się na poziomie porównywalnym z rokiem 2020.

W roku 2021 przeprowadzono badania laboratoryjne środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu.

Na zbadanych 117 próbek zakwestionowaniu uległa 1 z nich: próbka suplementu diety, gdzie badania laboratoryjne wykazały zawyżoną zawartość błonnika pokarmowego w stosunku do zadeklarowanej przez producenta na opakowaniu.

Wykres obrazujący miejsca poboru prób w 2021 roku

Zatrucia pokarmowe

W roku 2021 nie odnotowano zatruc pokarmowych na terenie objętym nadzorem.

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2021 r. nie zarejestrowano na terenie działalności stacji obiektów produkujących opakowania do kontaktu z żywnością. Obrót materiałami do kontaktu z żywnością odbywa się w 9 obiektach, skontrolowano 2 obiekty, w którym przeprowadzono 2 kontrole.

W 2021 r. pobrano 2 próby do badań laboratoryjnych, prób nie kwestionowano.

Nadzór nad obiektami produkcji, konfekcjonowania i obrotu kosmetykami

Na terenie działalności stacji zarejestrowano jedną wytwórnę kosmetyków. Przeprowadzono w niej 3 kontrole sanitarne, pobrano 8 próbek kosmetyków do badań w tym obiekcie. Próbek nie kwestionowano. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie stosowano karania mandatowego. W rejestrze znajduje się ponadto 6 obiektów obrotu kosmetykami, skontrolowano 2 z nich, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, nie zatwierdzano nowych obiektów w tej grupie. Podczas kontroli w obiektach obrotu sprawdzano oznakowanie produktów kosmetycznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola prawidłowości znakowania środków spożywczych

W okresie sprawozdawczym w kierunku znakowania środków spożywczych oceniono ogółem 83 próbki środków spożywczych, z czego nie kwestionowano żadnej próbki. Podczas przeprowadzanych kontroli obiektów obrotu i produkcji nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania środków spożywczych.

Kontrola prawidłowości stosowania substancji dodatkowych

W ramach sprawowanego nadzoru, pobrano 10 próbek środków spożywczych na zawartość substancji dodatkowych. Próbek nie kwestionowano.

Działania w zakresie funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX

PPIS w Wieruszowie w roku 2021 prowadził również nadzór nad żywnością oraz wyrobami do kontaktu z żywnością zgłaszanymi w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF). Założeniem systemu jest natychmiastowe powiadomianie o zagrożeniach dla zdrowia i życia konsumentów wynikających ze spożywania niebezpiecznej żywności bądź używania niewłaściwej jakości zdrowotnej materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

W roku sprawozdawczym 2021 w ramach systemu RASFF otrzymano 19 powiadomień alarmowych i informacyjnych. PSSE w Wieruszowie nie zgłaszał produktów w ramach powiadomienia RASFF.

PPIS w Wieruszowie prowadzi również nadzór nad produktami nieżywnościowymi zgłaszanymi w ramach unijnego systemu szybkiego informowania w zakresie produktów

nieżywnościowych RAPEX. W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie w ramach ww. systemu nie otrzymał zgłoszeń.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W 2021 r. współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o Porozumienia ramowe z dnia 07.01.2008 r. oraz z dnia 15 listopada 2018 r. o współpracy pomiędzy Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wieruszowie, a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzano kontroli wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej.

Inne działania

W roku sprawozdawczym w ramach kontroli bieżących przeprowadzano również kontrole akcyjne. Dotyczyły one:

1. wzmożonego nadzoru nad wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży - 2 kontrole,
2. wzmożonego nadzoru nad przestrzeganiem wymagań w zakresie informowania konsumentów odnośnie składu żywności nieopakowanej, w tym informacji o obecności alergenów - przeprowadzono – 32 kontrole;
3. wzmożonego nadzoru w związku z Afrykańskim Pomorem Świń – 56 kontroli;
4. wzmożonego nadzoru nad jednostkami systemu oświaty w zakresie spełniania wymagań przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych (...) - 21 kontroli;
5. wzmożony nadzór nad produkcją i sprzedażą żywności bezglutenowej – przeprowadzono 5 kontroli;
6. wzmożony nadzór nad żywieniem w szpitalach – przeprowadzono 1 kontrolę;
7. wzmożenie nadzoru nad zakładami żywienia zbiorowego, w których wykorzystywane są grzyby, punktami skupu grzybów, placówkami handlowymi oraz punktami sprzedaży na targowiskach – przeprowadzono 3 kontrole;
8. wzmożony nadzór nad oznakowaniem, prezentacją i reklamą suplementów diety – przeprowadzono 7 kontroli podczas których oceniono 15 suplementów diety;
9. wzmożony nadzór nad oznakowaniem, składem produktów kosmetycznych - przeprowadzono 6 kontroli, podczas których oceniono 12 produktów kosmetycznych

Wnioski

W roku sprawozdawczym 2021 podejmowano szereg działań mających na celu poprawę stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

1. W przypadku stwierdzenia niezgodności podczas kontroli sanitarnych wydawano decyzje na uchybienia sanitarne oraz stosowano karania mandatowe. Zwracano uwagę na konieczność utrzymania dotychczasowego poziomu nadzoru, poprzez prowadzenie dodatkowych kontroli obiektów, celem wyeliminowania powtarzających się niezgodności.

2. W czasie kontroli podejmowano dodatkowe działania, mające na celu zapobieganie skutkom zagrożeń związanych z niewłaściwą jakością produktów spożywczych min. kontrolowano źródła pochodzenia mięsa w związku z zagrożeniem spowodowanym ASF, sprawdzano źródło pochodzenia oraz prawidłowe oznakowanie owoców i warzyw, prowadzono wzmożony nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi w supermarketach, nadzorowano warunki przechowywania napojów butelkowanych. Kontrolowano dostęp konsumentów do składu żywności nieopakowanej oraz obecności alergenów. W obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego dokonywano oceny jadalności pod kątem zgodności z aktualnymi wymaganiami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem informowania konsumentów o obecności alergenów. Nadzór nad zakładami jest również realizowany poprzez przeprowadzanie kontroli interwencyjnych w związku ze składanymi przez konsumentów skargami.

3. Podczas kontroli sanitarnych dokonywano oceny znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Szczególną uwagę zwracano na reklamę i prezentację w/w produktów, które mogłyby wprowadzać konsumentów w błąd w tym zakresie. Brano pod uwagę skład produktów i sprawdzano, czy produkty nie zawierają substancji zabronionych - znajdujących się na liście WADA. Ocenę znakowania i reklamy suplementów diety dokonywano również za pośrednictwem stron internetowych. Za pomocą rejestru produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia Głównego Inspektoratu Sanitarnego sprawdzano czy dany produkt był zgłoszony do wprowadzenia do obrotu.

Za pośrednictwem stron internetowych dokonano oceny znakowania 22 suplementów diety, natomiast stacjonarnie w obiektach obrotu żywnością skontrolowano 15 produktów, co stanowi łączną ilość 37 ocenionych suplementów diety. W ocenianej grupie produktów nie stwierdzono niezgodności.

HIGIENA KOMUNALNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach komórki Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie, w myśl ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny: środowiska, wypoczynku i rekreacji oraz zakładów opieki zdrowotnej. Sprawuje bieżący nadzór sanitarny obejmując swoim działaniem 2 miasta i 7 gmin. Kontroluje przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące wody do spożycia, a także obiektów użyteczności publicznej i transportu. Ze względu na wprowadzony na terenie Polski stan epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, pracownik działu, tak jak i w roku poprzednim, został skierowany w 2021 roku do działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa.

W okresie sprawozdawczym (na dzień 31 grudnia 2021 r.) Higiena Komunalna tut. Stacji obejmowała swoim nadzorem łącznie 205 obiektów, w tym: 27 stacji wodociągowych (2 - bez systemu uzdatniania), 164 obiektów użyteczności publicznej i 14 podmiotów leczniczych.

W roku 2021 przeprowadzono **125 kontroli** w tym:

- 50 kontroli obiektów wodnych,
- 75 kontroli pozostałych obiektów

Porównanie ilości kontroli wodnych i pozostałych obiektów z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład kontroli sanitarnych nadzorowanych obiektów w latach 2019-2021

Obiekty	Kontrole sanitarne		
	w 2019 r.	w 2020 r.	w 2021 r.
wodne	62	37	50
pozostałe	148	23	75
Razem	210	60	125

Do badań laboratoryjnych pobrano **91 prób wody do spożycia**, w tym: **89** pod względem **fizykochemicznym** oraz **91** pod względem **bakteriologicznym**.

Porównanie ilości poszczególnych rodzajów pobranych prób wody do spożycia z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład ilości badań laboratoryjnych wody przeznaczonej do spożycia w latach 2019-2021

Ilość pobranych prób			Badania laboratoryjne					
			fizykochemiczne			bakteriologiczne		
2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
151	54	91	137	54	89	144	54	91

Woda z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę badana była również w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli. Harmonogramy poboru prób wody do spożycia zostały opracowane przez poszczególnych producentów wody zgodnie z obowiązującymi przepisami i pozytywnie zaopiniowane przez PPIS w Wieruszowie.

W 2021 r. wydano **16 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia i nakazującą doprowadzić jakość dostarczanej wody do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. z rygiorem natychmiastowej wykonalności,
- 2 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia,
- 9 decyzji na ekshumacje zwłok lub szczątków,
- 2 decyzje na warunki sanitarno-techniczne obiektu,
- 2 decyzje prolongujące termin wykonania decyzji.

Wydano również **8 decyzji o opłacie** za negatywne czynności kontrolne i badania laboratoryjne.

Porównanie ilości decyzji administracyjnych merytorycznych i płatniczych z trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład ilości wydanych przez PPIS w Wieruszowie decyzji administracyjnych w latach 2019-2021

Decyzje administracyjne	w 2019 r.	w 2020 r.	w 2021 r.
merytoryczne	21	13	16
płatnicze	11	4	8
Razem	32	17	24

Wydano w tym czasie **6 postanowień**:

- 2 postanowienia opiniujące pozytywnie projekty uchwał dot. „Regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin”;

- 1 postanowienie opiniujące pozytywnie projekt uchwał dot. szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 1 postanowienie o o braku podstaw do wszczęcia postępowania;
- 2 postanowienia na sprowadzenie do Polski zwłok lub prochów.

Ponadto w tym okresie wydano **55 ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia** stwierdzających jej przydatność do spożycia oraz **7 ocen okresowych jakości wody do spożycia przez ludzi** dla wszystkich gmin powiatu wieruszowskiego.

Dla **3 zakładów będących pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej** wystawiono **8 ocen jakości wody** przeznaczonej do spożycia stwierdzających jej bezpieczeństwo dla zdrowia ludzkiego na podstawie przedstawionych wyników.

Wydano **1 opinię sanitarną** oceniającą obecności odpadów jako nie mających znaczącego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

Upomnień w 2021 r. nie wydawano.

W 2021 r. do PPIS w Wieruszowie wpłynęły **3 interwencje**.

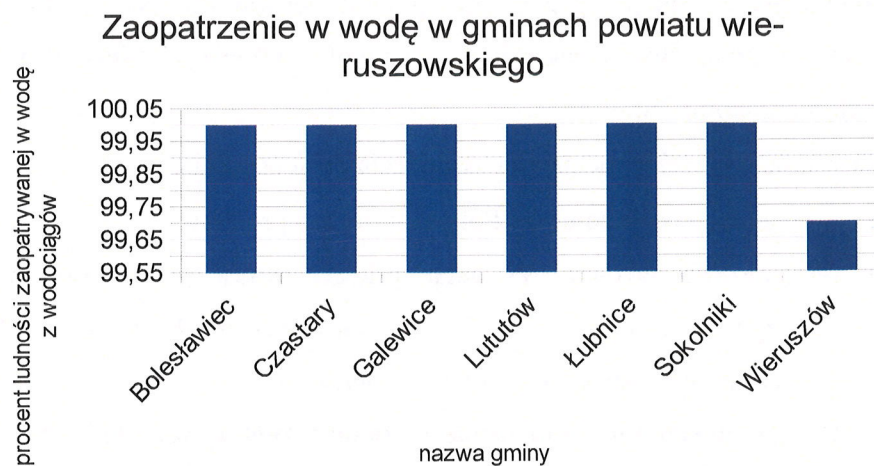
- 2 dotyczące prowadzenia usług solarium i usług fryzjerskich w okresie gdy obowiązywał zakaz prowadzenia tego typu usług ze względu na stan epidemii Covid-19. W przypadku solarium wydano decyzję w związku z negatywną kontrolą. Zarzuty dotyczące zakładu fryzjerskiego nie potwierdziły się.

- 1 dotycząca zagrożenia epidemicznego stwarzanego poprzez niewłaściwą gospodarkę odpadami prowadzoną przez jednego z mieszkańców powiatu. PPIS w Wieruszowie zwrócił się o pomoc do KPP w Wieruszowie. Przeprowadzono wizję lokalną, która nie potwierdziła zagrożenia epidemicznego.

Dodatkowo pracownicy HK na zgłoszenie inwestora przeprowadzili **kontrole 8 nowo powstałych obiektów** (wszystkie wspólnie z komórką ZNS) pod względem spełnienia warunków sanit.-techn. celem ich odbioru, tj.: 2 zakładów fryzjerskich, 5 zakładów kosmetycznych i 1 solarium. Niestety 1 zakład kosmetyczny nie był wykonany zgodnie z zaopiniowanym projektem pod względem sanit.-techn. i nie został dopuszczony do użytkowania.

W okresie sprawozdawczym wszystkie funkcjonujące na terenie powiatu wieruszowskiego stacje wodociągowe były objęte nadzorem sanitarnym. Przeprowadzono 27 kontroli stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń Stacji Uzdatniania Wody i hydroforni na wodociągach, w tym 1 kontrola sprawdzająca wykonanie decyzji. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń oprócz hydroforni, na którą została wydana decyzja.

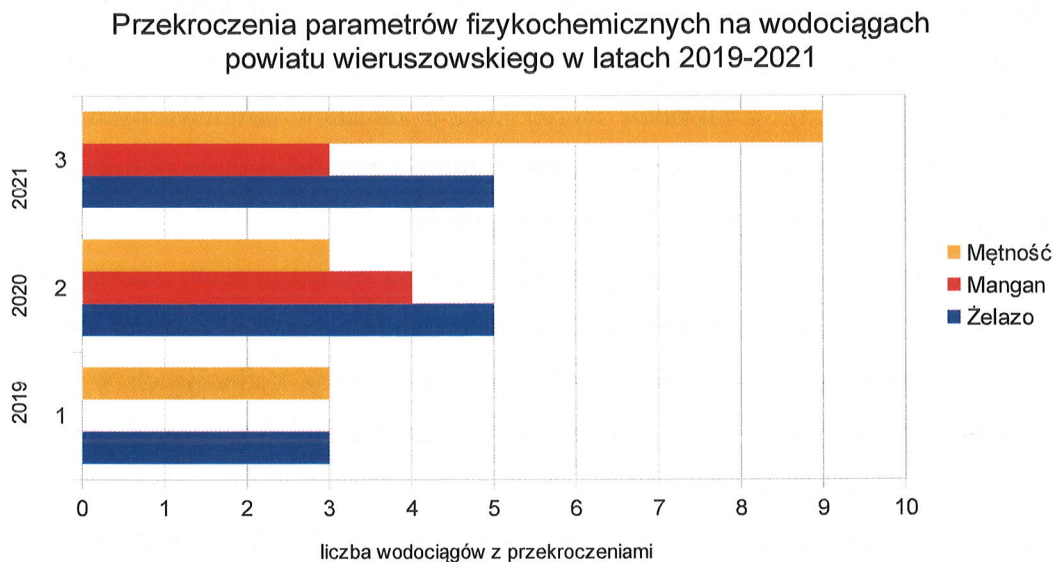
Stopień zwodociągowania poszczególnych gmin jest zadowalający. Przedstawia to wykres poniżej.

Woda z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę badana była zarówno na podstawie prowadzonego nadzoru, jak również w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli.

Skład fizykochemiczny wody przeznaczonej do spożycia był bez zastrzeżeń w przypadku 15 wodociągów sieciowych. W 5 wodociągach wystąpiło przekroczenie żelaza, w 3 - przekroczenie manganu, a w 9 - przekroczenie mętności. Powtórkowe badanie wody przeprowadzone na tych wodociągach, w większości przypadków, wykazało zawartość żelaza, manganu i mętności w normie. Natomiast na 2 wodociągach wydano 3 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia, w tym jedną prolongującą termin wykonania. Wszystkie decyzje zostały wykonane w ustalonych terminach. W przypadku 1-go wodociągu decyzja będzie wydana na początku 2022 roku.

Porównanie ilości wodociągów zanieczyszczonych fizykochemicznie w trzech ostatnich latach przedstawia wykres poniżej.

Skład bakteriologiczny wody przeznaczonej do spożycia nie budził zastrzeżeń w **18** wodociągach. Ich właściciele nie wskazywali żadnej przyczyny co do możliwości wystąpienia zanieczyszczenia. W przypadku 6 wodociągów zawartość bakterii grupy coli wynosiła < 10 j.t.k. i powtórkowe badanie wody, przeprowadzone na tych wodociągach, nie wykazało przekroczeń. Na 1 wodociągu, z powodu zanieczyszczenia enterokokami, wydano decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności na doprowadzenie jakości dostarczanej wody do wymagań zgodnych z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. Decyzja została wykonana. Na czas doprowadzenia jakości wody do zgodnej z wymaganiami sieć wodociągowa podłączona była do SUW, gdzie woda spełniała wymagania.

W okresie sprawozdawczym do tut. Stacji nie wpłynęły żadne skargi na jakość wody pochodzącej z nadzorowanych wodociągów.

Na terenie powiatu wieruszowskiego brak jest kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli opartych na wodach powierzchniowych.

W 2021 r. w zakresie bieżącego stanu sanitarnego skontrolowanych zostało **91 obiektów użyteczności publicznej**. Na terenie powiatu wieruszowskiego na koniec 2021 roku funkcjonowało **6 szaleatów publicznych i 3 ustępy ogólnodostępne**. Skontrolowane zostały 4 Miejsca Obsługi Pasażerów (MOP-y) przy trasie E-8. Czystość bieżąca w czasie przeprowadzanych kontroli nie budziła zastrzeżeń (utrzymywana na bieżąco przy użyciu środków myjących, dezynfekcyjnych i zapachowych).

W roku sprawozdawczym 2021 pod nadzorem Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie znajdowało się **14** podmiotów leczniczych, w tym: szpital, poradnie specjalistyczne przy szpitalu, rehabilitacja lecznicza, 10 ośrodków zdrowia i 1 laboratorium.

Kontrolę bieżącą przeprowadzono tylko w 1 z podmiotów, tj. szpital, którego stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń, a funkcjonalność pomieszczeń w obiekcie była zachowana.

Na szpital została wydana decyzja przez Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 22.10.2018 r., dot. zapewnienia rezerwowego źródła zaopatrzenia w wodę zapewniającego co najmniej jej 12-godzinny zapas do 31.12.2019 r. Termin jej wykonania był do tej pory prolongowany już dwukrotnie: decyzją ŁPWIS z dnia 10.01.2020 r. (z obowiązkiem do 31.12.2020 r.) oraz decyzją ŁPWIS z dnia 15.12.2021 r. (z obowiązkiem do 31.12.2021 r.). Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 322) z dniem 15.03.2020 r. nadzór nad podmiotami leczniczymi na terenie województwa łódzkiego bezpośrednio nadzorowanymi przez Łódzkiego

Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przejęli właściwi państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni. Wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieruszowie został organem właściwym do rozpatrzenia wniosku, który w dniu 07.12.2021 wystosował dyrektor podmiotu z prośbą o przesunięcie terminu wykonania obowiązku określonego w decyzji ŁPWIS z dnia 15.12.2020 roku, do dnia 31.12.2023 r. W odpowiedzi PPIS w Wieruszowie dnia 28.12.2021r. zmienił decyzję Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 15.12.2020 r., i ustalił nowy ostateczny termin wykonania ww. obowiązku na dzień 31.12.2022 roku.

Na terenie powiatu wieruszowskiego na koniec 2021 roku w ewidencji PSSE w Wieruszowie znajdowały się: 34 zakłady fryzjerskie, 19 zakładów kosmetycznych, 6 zakładów odnowy biologicznej i 9 zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej. Razem 68 obiektów tego typu. Łącznie przeprowadzono na nich 37 kontroli sanitarnych, w tym 8 w związku z rozpoczęciem działalności i dopuszczeniem do użytkowania. Niestety 1 zakład kosmetyczny nie był wykonany zgodnie z zaopiniowanym projektem pod względem sanit.-techn. dlatego nie został dopuszczony do użytkowania. W okresie sprawozdawczym 2 zakłady zakończyły swoją działalność gospodarczą. Podczas kontroli nowych obiektów świadczących usługi, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek, ich właścicieli informowano o obowiązku wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

W roku sprawozdawczym stan techniczny tych zakładów nie budził zastrzeżeń z wyjątkiem jednego solarium na które zostanie wydana decyzja w 2021 roku. W 2021 roku zastosowano karanie mandatowe w przypadku jednego obiektu solarium za zły stan porządkowy pomieszczeń.

Porównanie liczby zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia tabela poniżej.

Rozkład ilości zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej w latach 2019-2021

Zakłady	Liczba w ewidencji w poszczególnych latach		
	2019 r.	2020 r.	2021 r.
fryzjerskie	32	33	34
kosmetyczne	15	17	19
odnowy biologicznej	5	4	6
świadczące więcej niż jedną z usług	10	11	9
Razem	62	65	68

Jeśli chodzi o **bazę noclegową** to na terenie nadzorowanym przez Higienę Komunalną PSSE w Wieruszowie w 2021 r. znajdowały się: 1 motel, 5 obiektów pokoi gościnnych, 1 obiekt domków kempingowych oraz 12 gospodarstw agroturystycznych.

Spośród zaplanowanych na 2021 r. w sezonie letnim skontrolowanych zostały **4 tego typu obiekty**. Mniejsza liczba skontrolowanych obiektów (spośród 10 zaplanowanych) dotyczyła 1-go obiektu pokoi gościnnych, który jest zamknięty od dłuższego czasu i 5-ciu gospodarstw agroturystycznych z powodu pełnego obłożenia obiektów w sezonie.

W 2021 r. zły stan sanitarno-higieniczny stwierdzono na 1-nym z kontrolowanych obiektów, tj. motelu. W związku z powyższym wydano doraźne zalecenia i nałożono grzywnę w postaci karania mandatowego. Dodatkowo wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie obciążenia opłatą za czynności kontrolne.

Reasumując powyższą ocenę stanu sanitarnego powiatu wieruszowskiego należy dodać, że pod bieżącym nadzorem Higieny Komunalnej PSSE w Wieruszowie w 2021 r. znajdowały się jeszcze: 2 domy pomocy społecznej, 17 piaskownic, 24 cementarze, 15 aptek, 2 domy kultury, 1 kino, 3 stacje paliw, 1 pralnia usługowa oraz 1 kostnica.

Wnioski:

1. Biorąc pod uwagę analizę 3 ostatnich lat to najwięcej kontroli przeprowadzono w 2019 r., a najmniej w 2020 r., co było skutkiem skierowania pracownika w 2 minionych latach do działań związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i wprowadzonym w Polsce stanem epidemii.
2. Z analizy ilości pobranych prób, na przestrzeni trzech ostatnich lat, wynika, że najwięcej pobrano ich w roku 2019, a najmniej w 2020, co relatywnie wynika z liczby przekroczeń wartości normatywnych parametrów w tych latach, a w przypadku 2020 roku z faktu wystąpienia epidemii i odstąpienia pobierania próbek przez PIS. Jednak warunki rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r., zostały zachowane w związku z wykonywaniem badań w ramach kontroli wewnętrznej ich właścicieli;
3. Na przestrzeni trzech ostatnich lat najmniejsza liczba decyzji administracyjnych, została wydana również w 2020 r.
4. W 2021 roku w 10 wodociągach odnotowano przekroczenia parametrów fizykochemicznych (żelaza, manganu i mętności). Natomiast w 7 przypadkach stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne;
5. Liczba objętych nadzorem zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej itp., w porównaniu z końcem roku 2019 r., zwiększyła się na koniec 2021 r. o 6 obiektó

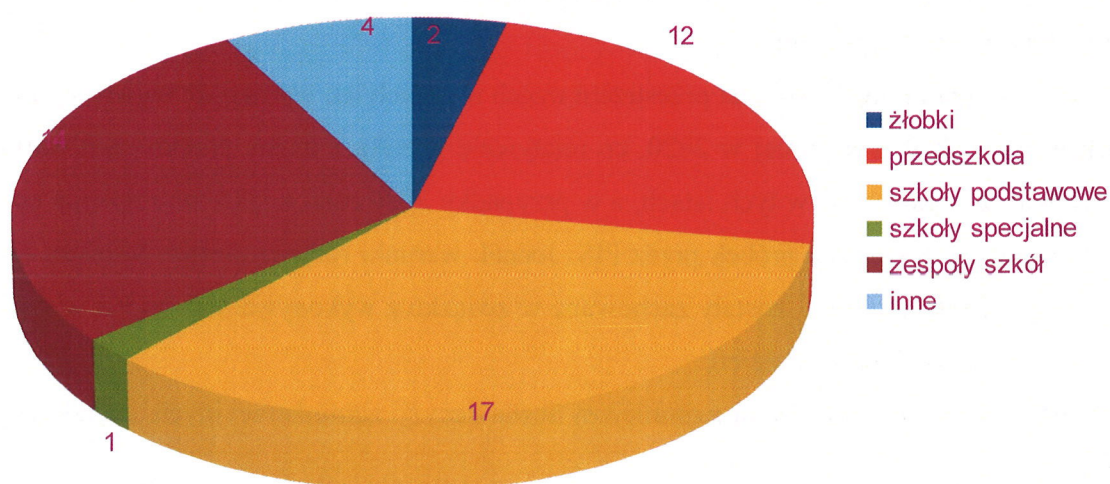
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Działalność pracownika Higieny Dzieci i Młodzieży w 2021 roku koncentrowała się głównie na współpracy z Epidemiologią przy opracowywaniu zachorowań na Covid-19 (przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, rozwiązywanie zgłoszeń i plusów w SEPIS oraz wydawanie opinii sanitarnych, w sprawie zawieszenia zajęć i przejścia w tryb nauczania zdalnego, ze względu na wystąpienie w szkole/przedszkolu zachorowania na Covid-19 i objęcie kwarantanną osób z bezpośredniego kontaktu).

Realizacji zadań związanych z nadzorem nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach nauczania i wychowania, higieną procesu nauczania w szkołach oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi wypoczynku dzieci i młodzieży, a w związku z wystąpieniem stanu epidemii na spełnieniu przez te placówki wymagań wynikających z wytycznych MEN, MZ i GIS opracowanych dla szkół, przedszkoli i organizatorów wypoczynku.

1. Nadzorem objętych było: 50 obiektów stałych i sezonowe

Liczba zakładów nauczania i wychowania w powiecie wieruszowskim

2.

Działalność kontrolno-represyjna w 2021 roku (w porównaniu z rokiem 2020) przedstawiała się następująco:

- działalność kontrolna

Tematyka	2020	2021
----------	------	------

Liczba placówek stałych	51	50
Liczba placówek sezonowych	11 w tym skontrolowanych 5	16 w tym skontrolowanych 9
Łączna liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach stałych	4573	7214
Łączna liczba dzieci i młodzieży w skontrolowanych placówkach sezonowych	354	440
Liczba kontroli zaplanowanych	104	51
Liczba kontroli wykonanych	58	85
Interwencje	3	1

Ponadto przeprowadzono 64 kontrole, tzw. covidowe, które wykazała komórka organizacyjna Epidemiologii.

- działalność represyjna

Tematyka	2020	2021
Liczba decyzji merytorycznych	2	6
Liczba decyzji płatniczych	5	7
Liczba decyzji przedłużających	3	3
Liczba mandatów (na kwotę)	0	0
Liczba upomnień	0	0

Na bieżące uchybienia sanitarne wydawano zalecenia pokontrolne, które wykonywano w terminie. Wydano również 61 pozytywnych opinii sanitarnych, w sprawie zawieszenia zajęć i przejścia w tryb nauczania zdalnego, ze względu na wystąpienie w placówce oświatowej zachorowania na Covid-19 i objęcie kwarantanną osób z bezpośredniego kontaktu.

3. Stan sanitarny poszczególnych typów placówek nauczania i wychowania (żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, szkoły funkcjonujące samodzielnie i w zespołach, placówki wsparcia dziennego i placówki rekreacyjne, wypoczynek letni i zimowy)

3a. Żłobki / kluby dziecięce

W 2021 roku pod nadzorem znajdował się jeden Żłobek Miejski w Wieruszowie. Stan sanitarno - higieniczny w żłobku zachowany. W związku z wystąpieniem stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2 skontrolowano m.in., zgodnie z wytycznymi GIS, stosowanie określonych ograniczeń, nakazów i

zakazów oraz spełnienia wytycznych przeciwepidemicznych, bez uwag. Został również oddany do użytku Klub Malucha w Galewicach, po wcześniejszym uzgodnieniu projektu i odbiorze przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w Wieruszowie, bieżąca kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości.

3b. Przedszkola

Na terenie powiatu wieruszowskiego funkcjonują **23 przedszkola**, w tym:

- 8 przedszkoli samodzielnych,
- 11 przedszkoli w zespołach szkół,
- 4 inne form wychowania przedszkolnego.

Wszystkie przedszkola są skanalizowane i podłączone do wodociągów publicznych. We wszystkich skontrolowanych przedszkolach stosowano w czasie epidemii określone ograniczenia, nakazy i zakazy oraz spełniono obowiązujące wytyczne przeciwepidemiczne.

Ponadnormatywna liczba dzieci na urządzenie sanitarne (miskę ustępową i umywalkę) występuje w Przedszkolu w Bolesławcu. W przedszkolach nie stwierdzono braku środków do utrzymania higieny osobistej.

W 2021 roku wydano decyzję administracyjną w Przedszkolu nr 1 w Wieruszowie na doprowadzenie do odpowiedniego stanu technicznego głównych schodów zewnętrznych, stanowiących dojście do obiektu, termin wykonania nie upłynął.

Mikroklimat w salach zabaw, na który składa się temperatura (mierzona jest termometrem wzorcowanym), wietrzenie sal, sprawność przewodów wentylacyjnych sprawdzana przez kominiarzy, możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i co najmniej 50% powierzchni okien o konstrukcji umożliwiającej otwieranie, nie budzi zastrzeżeń w kontrolowanych przedszkolach.

Sale zajęć przeznaczone są do realizacji zadań wychowawczo-dydaktycznych, jak również do zabaw, spożywania posiłków, wypoczynku i leżakowania. Stan techniczny wyposażenia i sprzętu jest dobry.

W przedszkolach brak jest gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej.

3c. Szkoły

W powiecie wieruszowskim znajdują się **32** szkoły różnego typu, rodzaje szkół i ich liczbę przedstawia poniższa tabela:

<i>Typ placówki</i>	<i>Szkoły podstawowe</i>	<i>Szkoły specjalne</i>	<i>Zespoły szkół</i>	<i>Razem</i>

<i>Ilość</i>	17	1	14	32
--------------	----	---	----	----

W 2021 roku zostały zlikwidowane dwie szkoły podstawowe:

Szkoła Podstawowa w Węglewicach,

Szkoła Podstawowa w Ostrówku, Filia w Biadaszkach.

● ***Ocena stanu technicznego***

Wszystkie budynki znajdują się w dobrym/dostatecznym stanie technicznym i żaden nie wymaga remontu kapitalnego, a jedynie bieżących remontów i konserwacji. Na bieżący stan techniczny wydawane są decyzje administracyjne lub zalecenia.

W 2021 roku wydano w szkołach 5 nowych decyzji administracyjnych:

1. Doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego ściany, sufity, podłogi oraz zapewnić właściwe natężenie oświetlenia w dwóch salach lekcyjnych w Szkole Podstawowej w Czastarach (z 2021r.); termin nie upłynął.
2. Zapewnić właściwe natężenie oświetlenia w dziesięciu salach lekcyjnych w Zespole Szkół w Sokolnikach, Szkoła Podstawowa (z 2021r.); termin nie upłynął.
3. Zapewnić właściwe natężenie oświetlenia w dziewięciu salach lekcyjnych w Zespole Szkół w Pichlicach, Szkoła Podstawowa (z 2021r.); termin nie upłynął.
4. Doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego ściany i podłogi oraz zapewnić właściwe natężenie oświetlenia w kilku salach lekcyjnych w Szkole Podstawowej nr 1 w Wieruszowie (z 2021r.); termin nie upłynął.
5. Doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ściany w hali gimnastycznej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Wieruszowie (z 2021r.); termin nie upłynął.

oraz 3 prolongaty, dot.:

1. Doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitów w sali gimnastycznej, w magazynku na sprzęt sportowy, w pomieszczeniach zaplecza sali gimnastycznej, w holu przy sali gimnastycznej i w korytarzu przy pracowni językowej oraz odnowienia drewnianej podłogi w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Osieku.
2. Doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ścian i sufitu w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Ostrówku.
3. Doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni placu rekreacyjnego w Szkole Podstawowej nr 2 w Wieruszowie.

W 2021r. wyegzekwowano 3 decyzje administracyjne, w tym 3 z lat ubiegłych:

1. Doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego ściany, sufit i parkiet w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1 w Wieruszowie.
2. Doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego ściany i sufit w hali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Czastarach.
3. Doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego podłogę w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Lututowie.

- ***Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej***

Wszystkie skontrolowane szkoły są podłączone do wodociągów i skanalizowane (w tym 5 podłączonych do szamba, a w 2 obiekty posiadają własną biologiczną oczyszczalnię ścieków) i nigdzie nie występują ustępy zewnętrzne. Zgodnie z rozporządzeniem MEN we wszystkich placówkach musi być zapewniona ciepła i zimna bieżąca woda, przez cały rok szkolny oraz środki do utrzymania higieny osobistej (mydło w dozownikach, papier toaletowy i ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk). Brak dostępu do ciepłej bieżącej wody i środków do utrzymania higieny osobistej może być jedną z przyczyn ciągle wysokich wskaźników zachorowalności na choroby zakaźne. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach przedstawiały się następująco: mydło w dozownikach lub w kostce, papier toaletowy (czasami również do osuszania rąk), ręczniki jednorazowe lub suszarki zapewnione zostały we wszystkich placówkach.

Ciepła woda przez cały rok szkolny zapewniona jest obecnie we wszystkich szkołach. Urządzenia sanitarne w placówkach są naprawiane na bieżąco. Standardy dostępności uczniów do urządzeń sanitarnych (umywalk) nie zostały zachowane w Szkole Podstawowej nr 1 w Wieruszowie.

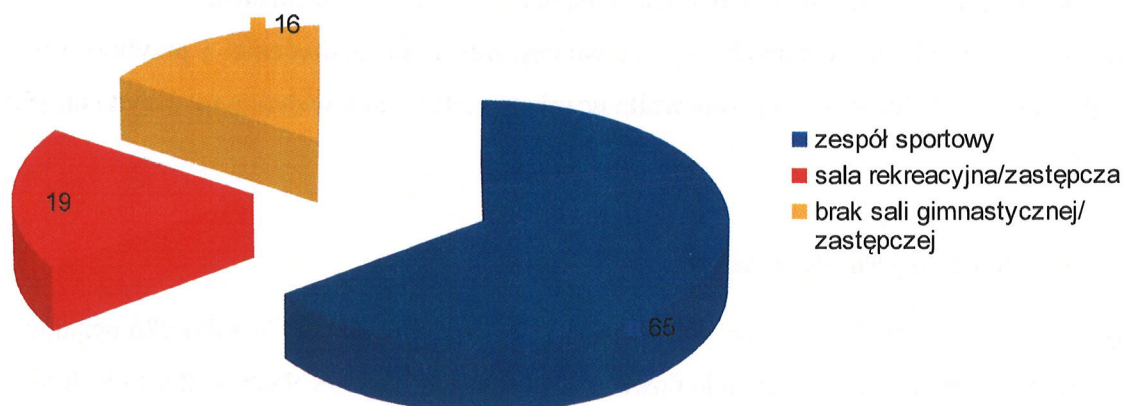
Uczniowie nie korzystają z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego, sytuacja taka spowodowana jest krótkim czasem trwania przerw międzylekcyjnych.

Natryski wykorzystywane są zazwyczaj po dodatkowych zajęciach sportowych lub nieużywane pomimo, że są czynne.

- ***Infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego***

W 2021 roku wśród skontrolowanych obiektów szkolny zespół sportowy posiada 17 szkół (65%), w 5 szkołach (19%) znajdują się sale rekreacyjne/zastępcze, a w pozostałych 4 szkołach (16%) brak jest sali gimnastycznych. Zajęcia z wychowania fizycznego, w tych szkołach odbywają się na korytarzach. Wiosną zajęcia z wychowania fizycznego mogą odbywać się w tych szkołach na boiskach szkolnych (często wielofunkcyjnych) czy licznych placach zabaw. W szkołach, w których brak jest boisk (4 placówki), uczniowie korzystają z obiektów wiejskich.

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego (w %)

- Warunki pracy ucznia**

Na właściwy rozwój ucznia wpływa m.in. organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza zaś planowanie nauki i odpoczynku, dostosowanie stanowiska pracy ucznia do wzrostu.

Ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów:

	2020	2021
liczba placówek, w których dokonano pomiaru	0	0
liczba oddziałów, w których dokonano pomiaru	0	0
liczba ocenionych stanowisk	0	0
niewłaściwe w ilu placówkach	0	0
niewłaściwe w ilu oddziałach	0	0
liczba stanowisk nieprawidłowych	0	0

W 2021 roku nie dokonywano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów ze względu na epidemię Covid-19 i szczególny reżim sanitarny w szkołach, również podczas kontroli.

Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych:

	2020	2021
liczba placówek, w których dokonano oceny	23	25
liczba oddziałów, w których dokonano oceny	220	209
niewłaściwe w ilu placówkach	3	7
niewłaściwe w ilu oddziałach	7	14

W szkołach powiatu wierszowskiego zajęcia prowadzone są w systemie jednozmianowym.

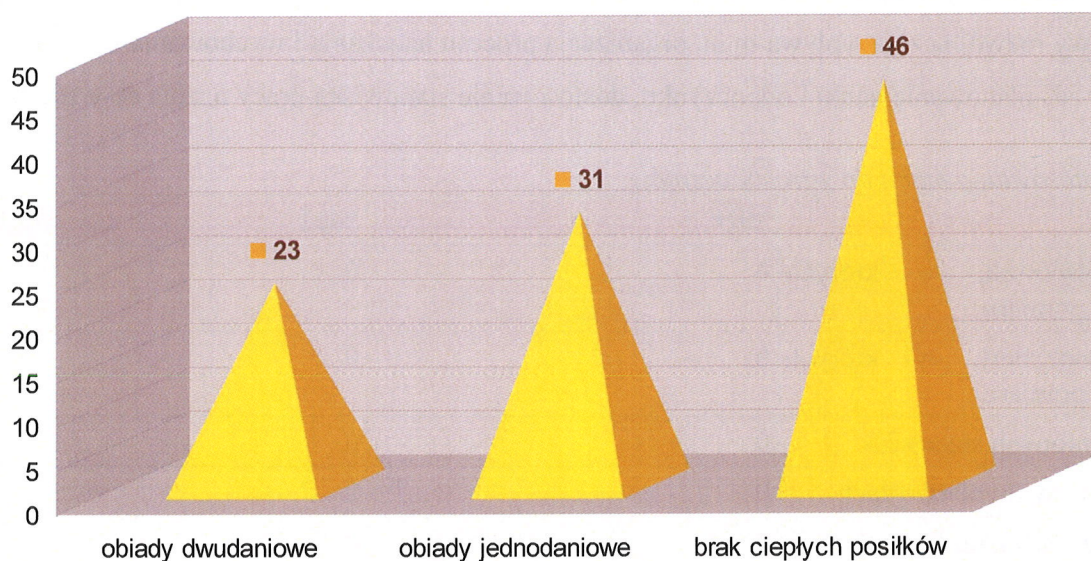
W 2021 roku nie przeprowadzano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W 1 szkole spośród skontrolowanych nie zapewniono miejsc na podręczniki i przybory szkolne (ZSP w Wieruszowie). Jedna szkoła zapewniła uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami (SP w Lututowie).

- **Prowadzenie dożywiania uczniów**

Z ciepłych posiłków w 2020 roku korzystało około 1021 uczniów, a w 2021 roku 986 uczniów. W skontrolowanych szkołach obiady dwudaniowe wydawane były w 6 szkołach, w 8 szkołach obiady jednodaniowe, w 12 szkołach brak ciepłych posiłków.

Szkoły wydające ciepły posiłek (w %)

Oprócz ciepłych posiłków w 13 szkołach podawana była herbata, korzystało około 807 uczniów.

W 2 szkołach organizowane były śniadania szkolne (kanapka z herbatą).

Wszystkie sklepiki uczniowskie oraz kuchnie podręczne, gdzie robiona jest herbata, są zatwierdzone i wpisane do rejestrów BŻŻ PSSE w Wieruszowie.

- **Opieka medyczna**

Gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej znajdują się w 6 skontrolowanych w 2021 roku szkołach na terenie powiatu wierszowskiego. Zapewniona jest tutaj opieka pielęgniarska kilka dni w tygodniu.

W pozostałych placówkach profilaktyczna opieka zdrowotna realizowana jest przez pielęgniarki szkolne z niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, z różną częstotliwością, ponieważ na terenie szkół nie ma gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Stan sanitarny i techniczny we wszystkich obiektach bez zastrzeżeń.

- **Substancje chemiczne w szkolnych pracowniach**

W 2021 roku w 7 skontrolowanych szkołach znajdowały się substancje chemiczne i wykorzystywane były one do przeprowadzania doświadczeń. Placówki posiadają spisy substancji, substancje te są prawidłowo przechowywane, oznakowane i posiadają karty charakterystyki.

3d. Placówki wsparcia dziennego

- *Warsztat Terapii Zajęciowej w Wieruszowie*, w placówce z rehabilitacji w formie terapii korzysta 50 osób niepełnosprawnych, dorosłych. Biorą oni udział w zajęciach terapeutycznych prowadzonych w różnych sekcjach/pracowniach. Obiekt dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

- *Świetlice opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego w Lubczynie*, prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Lubczyna mieści się w budynku po byłej szkole podstawowej, stan sanitarno-higieniczny w obiekcie zachowany. Zajęcia prowadzone są w dwóch grupach wiekowych.

3e. Pozaszkolne placówki specjalistyczne

- *Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieruszowie*, w 2021 roku została przeniesiona do nowych pomieszczeń, stan sanitarny bez uwag.

3f. Placówki rekreacyjne, Dom Wczasów Dziecięcych w Głazie (1 placówka)

Obiekt przystosowany do organizacji wypoczynku, organizowane są tutaj zielone szkoły, turnusy rehabilitacyjne i zdrowotne, kolonie letnie oraz zimowiska. W 2021 roku obiekt został skontrolowany w czasie ferii zimowych i wypoczynku letniego.

3f. Nadzór nad warunkami wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W okresie sprawozdawczym sprawowano również nadzór nad warunkami zdrowotnymi w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Wypoczynek przebiegał bez zakłóceń, bez specyficznych trudności. W czasie kontroli przypominano o zachowywaniu podstawowych zasad higieny i zabezpieczeniach zmniejszających ryzyko zakażenia dzieci podczas wypoczynku. Ponadto dokonano oceny opracowanego regulaminu bezpieczeństwa i higieny w czasie zagrożenia epidemicznego i procedury w przypadku zachorowania na Covid-19.

W tabeli poniżej porównano wypoczynek dzieci i młodzieży w 2020 i w 2021 roku:

l.p.	Tematyka	2020		2021	
		zimowy	letni	zimowy	letni
1	formy wyjazdowe	4	6	0	4
2	formy w miejscu zamieszkania	1	0	1	11
3	liczba uczestników wypoczynku	236	118	36	404
4	liczba kontroli	3	2	1	8

4. Interwencje - 1

W 2021 roku przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w Szkole Podstawowej w Lututowie, zarzuty nie potwierdziły się, skarga była bezzasadna, a dotyczyła nieprzestrzegania w szkole określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii Covid-19.

Wnioski:

1. W placówkach oświatowo-wychowawczych powiatu wieruszowskiego prowadzone są bieżące prace remontowo-konserwacyjne zmierzające do poprawy stanu sanitarno-higienicznego, głównie dzięki postanowieniom zawartym w decyzjach administracyjnych.
2. W większości szkół są wydzielone miejsca na pozostawianie przyborów szkolnych, ale uczniowie starszych klas z nich nie korzystają. Nadmierna waga tornistrów może sprzyjać powstawaniu wad postawy.
3. Nadal są szkoły gdzie brak jest dostatecznej bazy sportowej do realizacji treści programowych z wychowania fizycznego, głównie w szkołach podstawowych. Jednak istniejące przy szkołach boiska wielofunkcyjne i place zabaw pozwalają prawidłowo rozłożyć zajęcia poza sezonem zimowym.
4. Szkoły zapewniają uczniom ciepły posiłek, który przygotowywany jest na miejscu lub korzystają z usług firm cateringowych posiadających zgodę PPIS na tą formę działalności.
5. Placówki wypoczynku dla dzieci i młodzieży zostały zorganizowane prawidłowo i nie budziły zastrzeżeń. Wypoczynek przebiegał bez zakłóceń, bez specyficznych trudności.
6. W czasie kontroli zwracano szczególną uwagę na warunki do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież w nadzorowanych placówkach oświatowych. We wszystkich skontrolowanych obiektach zapewniono bieżącą ciepłą wodę, mydło w płynie i ręczniki jednorazowe lub suszarki do rąk.

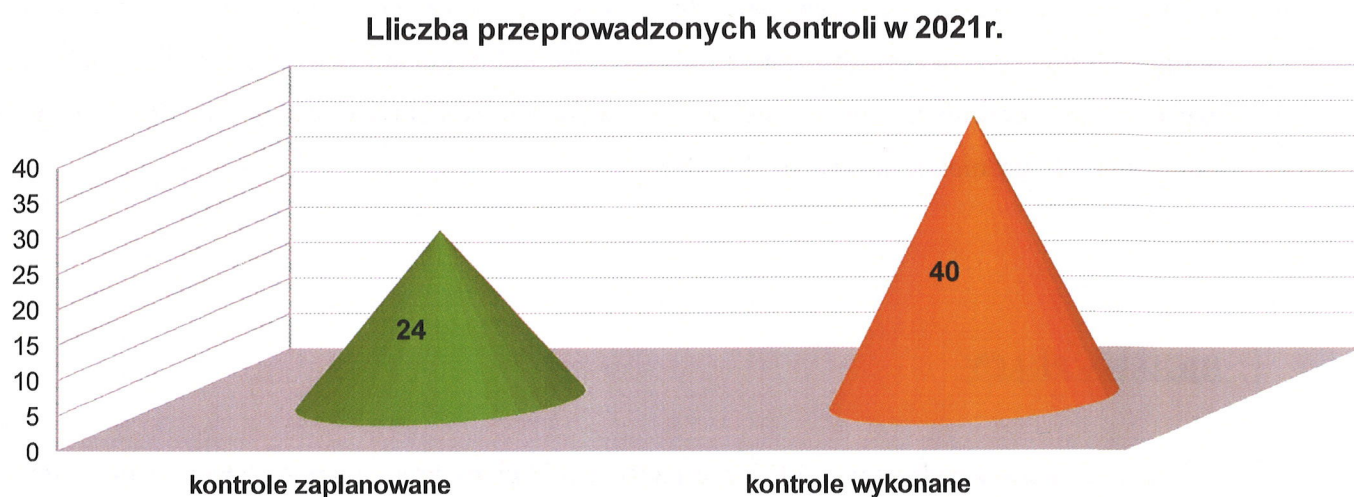
7. W czasie kontroli sprawdzono stosowanie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów, w związku z wystąpieniem stanu epidemii Covid-19 oraz spełnienia wytycznych przeciwepidemicznych. We wszystkich placówkach oświatowych, zarówno stałych jak i sezonowych, zostały opracowane wewnętrzne procedury funkcjonowania w czasie epidemii Covid-19. Zapewniono pojemniki z płynem do dezynfekcji rąk przy wejściach wraz z instrukcjami dezynfekcji rąk. Zapewniono termometry bezdotykowe do pomiaru temperatury. Wydzielono izolatki. Pomieszczenia w czasie zajęć były wietrzone. Zrobiono zapasy środków o działaniu wirusobójczym do dezynfekcji rąk i powierzchni. W regulaminach/zarządzeniach dokonano zapisów, aby uczniowie nosili maseczki w częściach wspólnych szkoły (w czasie kontroli zauważono, że uczniowie stosują się do zaleceń).

HIGIENA PRACY

W roku sprawozdawczym 2021 pod nadzorem Higieny Pracy tutejszej Stacji znajdowało się 225 zakładów sklasyfikowanych wg Polskiej Klasyfikacji Działalności, zatrudniających łącznie 6656 pracowników. W porównaniu do roku 2020r. liczba zakładów zwiększyła się o 5. Na terenie powiatu przeważającą grupę stanowią zakłady zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych (PKD 10), odzieży (PKD 14), wyrobów drewnianych (PKD 16) i mebli tapicerowanych (PKD 31) oraz obiekty handlu detalicznego (PKD 47).

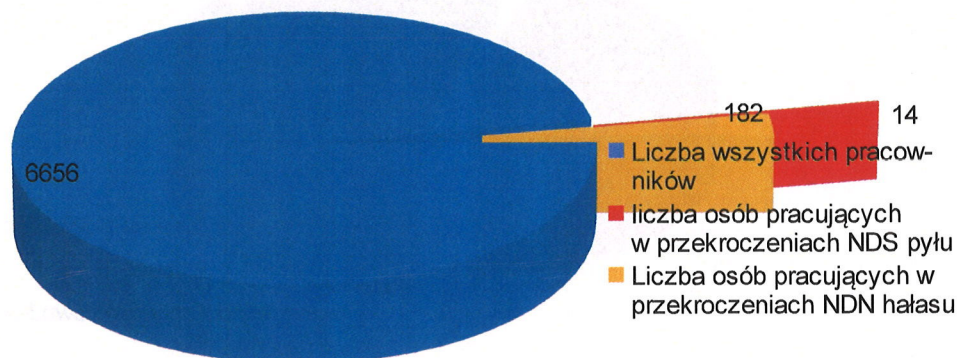
W 2021 roku przeprowadzono 40 kontroli sanitarnych w zakresie sprawowania bieżącego nadzoru nad warunkami pracy. Przeprowadzona liczba kontroli jest znacznie niższa niż w poprzednich latach, co wynika z konieczności wykonywania innych obowiązków służbowych. Ze względu na wprowadzony stan epidemii w związku rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, pracownik Higieny Pracy został oddelegowany do realizowania działań na rzecz Covid-19.

W 2021 roku na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 182 osoby pracują w warunkach przekroczenia NDN hałasu oraz 14 osób pracuje w środowisku przekroczenia dopuszczalnych wartości pyłu. W związku z tym pracodawcy podejmowali działania mające ograniczyć negatywny wpływ warunków środowiska pracy na zdrowie pracowników m.in. poprzez wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, realizację programu działań organizacyjno – technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas, oraz systematyczną wymianę parku maszynowego. Ponadto pracownicy byli kierowani na badania audiometryczne.

Stosunek wszystkich zatrudnionych pracowników do pracujących w przekroczeniu NDS i NDN

w przekro-

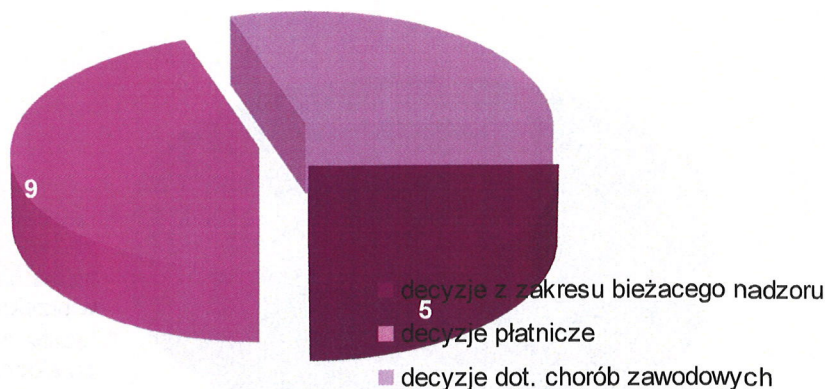
W ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad zakładami pracy wydano:

- 5 decyzji administracyjnych dotyczących m.in.:
  - poprawy warunków higieniczno- sanitarnych,
  - przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
  - uzupełnienia brakującej dokumentacji,
- 9 decyzji płatniczych.

W 2021 roku powadzono postępowania administracyjne w związku z otrzymanymi zgłoszeniami podejrzenia chorób zawodowych. Kontynuowano również postępowania rozpoczęte w 2020r. Wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (gruźlica płuc) oraz 5 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (borelioza, zespół wibracyjny postać mieszana: naczyniowo – nerwowa i kostno – stawowa, obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz; zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne.

W sumie liczba decyzji wydanych w 2021r. z zakresu Higieny Pracy wyniosła 20.

Liczba decyzji wydanych w 2021r.

Podczas kontroli w 2021 roku zwracano szczególną uwagę m.in. na:

- warunki pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- przestrzeganie przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”,
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy 2 i 3.,
- wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, detergentów
- nadzór nad stanowiskami prac na których występuje przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (dot. hałasu),
- oraz sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w zakładach pracy.

Dodatkowo:

- Pracownik Higieny Pracy w trakcie kontroli prowadził działania o charakterze koordynacyjno-informacyjnym celem wzrostu świadomości pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
- W czasie prowadzonych kontroli sprawdzano realizację przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2. Pracodawcy podejmowali działania mające służyć zminimalizowaniu ryzyka zakażeń u pracowników oraz podniesienia poziomu ich bezpieczeństwa poprzez: udostępnienie środków do dezynfekcji oraz maseczek, prowadzenie pomiaru temperatury, zapewnienie odpowiedniej odległości między stanowiskami pracy oraz ich odizolowanie,

prorowadzenie wzmożonej dezynfekcji pomieszczeń oraz często dotykanych powierzchni (w tym blatów roboczych, klamek, biurek, maszyn), wprowadzono rotacyjny system korzystania ze wspólnych pomieszczeń oraz zapewniono odstępczasowy między kolejnymi zmianami pracowników.

- W zakresie sprawowania nadzoru nad środkami zastępczymi prowadzono monitoring zatruc środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. Odnotowano jeden przypadek zgłoszenia podejrzenia zatrucia.

Wnioski

1. Prowadzony nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.
2. W porównaniu z poprzednimi latami nastąpił spadek liczby przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru nad warunkami pracy. Wynikało to z konieczności realizowania przez pracownika Higieny Pracy zadań z zakresu zapobiegania powstawania chorób zakaźnych, w związku z trwającą epidemią wirusa SARS-CoV-2.
3. W porównaniu z poprzednimi latami nastąpił również spadek ilości wydanych decyzji administracyjnych, co związane było z mniejszą ilością prowadzonych kontroli.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

1. Wydane decyzje płatnicze : 20
2. wydane postanowienie - 1
3. Liczba zajętych stanowisk - 116, w tym dotyczących:
  - opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – 40
  - wydania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - 2
  - uzgodnienia dokumentacji projektowych – 27
  - uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania – 19
  - innych spraw – 28 (opinie w sprawie zmian w przepisach, opinia co do możliwości

zmian w układzie pomieszczeń po dokonaniu odbioru, informacji w sprawie wymagań higieniczno- sanitarnych dla indywidualnych praktyk lekarskich, informacje w sprawie pobierania opłat za czynności wynikające ze sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, informacje w sprawie wydawania opinii w sprawie co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej)

4. Kontrole i wizje : 36

w tym :

9 - kontrole w trakcie budowy

5. Podsumowanie

Stopień zaawansowania procesów inwestycyjnych w latach minionych wykazano w poniższym zestawieniu :

Zakres procesu inwestycyjnego	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r	2020r	2021r
Ilość odbiorów	11	11	19	29	24	19	29	26	27
Ilość zaopiniowanych dokumentacji	16	13	19	41	34	22	33	29	27

Nie odnotowano inwestycji, które mają wpływ na stan sanitarny powiatu. Uruchomienia dotyczyły zakładów produkcyjnych i obiektów handlowo-usługowych.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Zdrowie to jedna z najważniejszych wartości, o które zabiega każdy z nas. Stanowi ono podstawę do osiągnięcia celów życiowych oraz realizacji zamierzeń. Niezaprzeczalnym faktem jest to, iż tylko zdrowe społeczeństwo może rozwijać się, tworzyć i osiągać najwyższy poziom jakości życia. Mając na względzie powyższe, istotnym jest prowadzenie lokalnej edukacji prozdrowotnej, której celem jest poprawa poziomu zdrowia a tym samym jakości życia ludności powiatu wieruszowskiego.

Kierunki działań oświatowo-zdrowotnych i promocji zdrowia na 2021 r. wynikały przede wszystkim z sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych naszego lokalnego społeczeństwa a także z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.

I. PROFILAKTYKA CHORÓB ZAKAŻNYCH

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w roku 2021 podejmowała szereg działań mających na celu podnoszenie poziomu wiedzy dot. chorób zakaźnych, po to by ograniczyć rozprzestrzeniania się zakażeń wywołanych głównie wirusem SARS-CoV-2.

W ramach tych działań na stronie internetowej Stacji zostały zamieszczone informacje profilaktyczne poświęcone tematyce COVID-19 oraz szczepień profilaktycznym przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

W ramach profilaktyki prowadzono współpracę z lokalnymi mediami, gdzie na bieżąco informowano lokalne społeczeństwo o bezpiecznych zachowaniach w trakcie trwania pandemii.

Akcję informacyjną dot. ochrony przed COVID-19 przeprowadzono również w placówkach oświatowych, gdzie rozpropagowano materiały promujące higieniczne mycie rąk oraz zbiór zaleceń i rekomendacji wydawanych przez GIS, MEN oraz MZ, których celem była bezpieczna oraz higieniczna organizacja zajęć w warunkach epidemii.

II. PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Profilaktyka HIV/AIDS na terenie powiatu wieruszowskiego od lat realizowana jest w oparciu o Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowany przez Ministra Zdrowia i Krajowe Centrum ds. AIDS.

PSSE w Wieruszowie skupiając się na realizacji zadań z tego zakresu ma na celu podnosić poziom wiedzy nt. HIV/AIDS, by ograniczyć rozprzestrzeniania się zakażeń tym wirusem.

Mając na uwadze powyższe na stronie internetowej Stacji oraz w lokalnych mediach promowano informacje dot. podstawowej wiedzy o HIV/AIDS, możliwości sprawdzenia swojego statusu serologicznego w kierunku HIV w Punktach Konsultacyjno-Diagnostycznych działających w całej Polsce. Umieszczono również infografiki, omawiające temat testowania się w kierunku HIV/AIDS.

III. PROFILAKTYKA Z ZAKRESU EDUKACJI ANTYNIKOTYNOWEJ

W ramach profilaktyki palenia tytoniu, dział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wieruszowie w roku 2021 realizował programy profilaktyczne, kampanie społeczne oraz działania kontrolne skupione na tematyce antynikotynowej.

PROGRAM PRZEDSZKOLNEJ EDUKACJI ANTYTYTONIOWEJ „CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS”

„Czyste powietrze wokół nas” to program, który w powiecie wieruszowskim realizowany jest w sposób cykliczny już od dłuższego czasu. Cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno przedszkolnych koordynatorów jak i samych uczestników. Jego myślą przewodnią jest wykształcenie u przedszkolaków świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Program w roku szkolnym 2020/2021 realizowany był w:

- 13 placówkach typu przedszkola, oddziały przedszkolne czy inne formy wychowania przedszkolnego
- Program został zrealizowany przez 56% placówek przedszkolnych

W programie uczestniczyło ogółem:

- 258 dzieci w wieku od 4 r.ż.
- 182 rodziców

PROGRAM EDUKACJI ANTYTYTONIOWEJ „BIEG PO ZDROWIE”

Na nadzorowanym terenie program realizowany jest w placówkach szkolnych od 2016 r. Celem tego przedsięwzięcia jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Ponadto treści programu są tak dobrane, by zwiększyć wiedzę i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów oraz pokazać im atrakcyjność życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Program w roku szkolnym 2020/2021 realizowany był w:

- 11 szkołach podstawowych, co daje realizację programu na poziomie 38%

W programie uczestniczyło:

- 168 uczniów z IV klas szkół podstawowych

- 148 rodziców

KAMPANIE SPOŁECZNE ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ PAPIEROSA oraz ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCANIA PALENIA

Wśród działań obchodzonych każdego roku, które kierowane są do lokalnej społeczności zrealizowano obchody dni, które mają zwrócić uwagę społeczeństwa na szkodliwość palenia papierosów zarówno tradycyjnych jak i e-papieroców. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie realizowała odpowiednio następujące działania profilaktyczne:

„Światowy Dzień Bez Tytoniu”:

- Zamieszczenie na stronie internetowej PSSE w Wieruszowie informacji poświęconej profilaktyce antynikotynowej i obchodom Światowego Dnia bez Tytoniu.
- Zamieszczenie na łamach lokalnych mediów artykułów prasowych poświęconych profilaktyce antynikotynowej i obchodom Światowego Dnia bez Tytoniu.

„Światowy Dzień Rzucania Palenia”:

- Zamieszczenie w lokalnych mediach artykułów prasowych dot. profilaktyki palenia tytoniu.
- Zamieszczenie na stronie internetowej PSSE Wieruszów informacji profilaktycznej dot. Światowego Dnia Rzucania Palenia.

DZIAŁANIA KONTROLNE w ZAKRESIE PRZESTRZEGANIA ZAKAZÓW PALENIA

Systematyczna i skuteczna wymagalność przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, to również działania realizowane przez PSSE w Wieruszowie. W ramach sprawowania bieżącego nadzoru w zakresie warunków i wymogów higieniczno-sanitarnych w powiecie wieruszowskim przeprowadzono 229 kontroli przestrzegania zakazu palenia w miejscach użyteczności publicznej. Z wykonanych kontroli wynika, że wyżej przywołana ustawa stosowana jest w 100% skontrolowanych obiektów.

IV. PROFILAKTYKA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA OTYŁOŚCI oraz STOSOWANIA ZDROWEJ ŻYWNOŚCI

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM „TRZYMAJ FORMĘ!”

Propagując zbilansowane odżywianie połączone z regularną aktywnością fizyczną, Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje wśród uczniów ogólnopolski program „Trzymaj Formę”. W roku szkolnym 2020/2021 realizowano już XIV edycję tego przedsięwzięcia.

Program realizowany był w:

- 8 szkołach podstawowych, co daje realizację na poziomie 28% szkół

W programie uczestniczyło:

- 350 uczniów
- 132 rodziców

PROGRAM „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE”

Program został opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

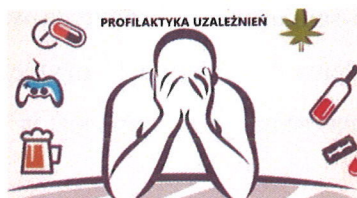
Program w roku szkolnym 2020/2021 realizowany był w:

- 15 przedszkolach, co daje realizację na poziomie 65%

W programie uczestniczyło:

- 302 przedszkolaków
- 226 rodziców

V. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

WOJEWÓDZKA KAMPANIA „DOPALACZOM MÓWIMY STOP-WYBIERAMY ZDROWIE”

Głównym celem kampanii jest zapobieganie zażywaniu przez uczniów starszych klas szkół podstawowych środków psychoaktywnych. Kampania promuje swymi treściami zdrowy styl życia wolny od nałogów.

Kampania w roku szkolnym 2020/2021 realizowana była w:

- 13 szkołach podstawowych, co daje realizację na poziomie 45% szkół podstawowych

W kampanii uczestniczyło:

- 446 uczniów
- 164 rodziców

VI. PROFILAKTYKA CZERNIAKA

PROGRAM AKADEMII CZERNIAKA STANOWIĄCEJ SEKCJĘ NAUKOWĄ POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHIRURGII ONKOLOGICZNEJ „ZNAMIE! ZNAM JE?”

Nadmierna ekspozycja ciała na promienie słoneczne może skutkować poważnymi problemami zdrowotnymi, dlatego też Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie realizowała działania z zakresu profilaktyki chorób skóry.

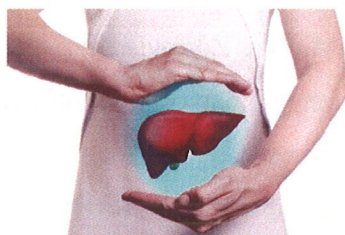
Program w roku szkolnym 2020/2021 realizowany był w:

- 2 szkołach ponadpodstawowych. Program został zrealizowany przez 67% szkół ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie powiatu wieruszowskiego.

W programie uczestniczyło ogółem:

- 859 uczniów
- 590 rodziców

VII. PROFILAKTYKA WZW

PROGRAM FUNDACJI GWIAZDA NADZIEI „PODSTĘPNE WZW”

Upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C wśród młodzieży to cel programu, który w roku 2020/2021 zrealizowano w:

- 1 szkole ponadpodstawowej Program został zrealizowany przez 30% szkół ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie powiatu wieruszowskiego.

W programie uczestniczyło ogółem:

- 759 uczniów

- 590 rodziców

VIII. BEZPIECZNY WYPOCZYNEK PODCZAS FERII ZIMOWYCH oraz WAKACJI 2021

W trakcie trwania ferii zimowych oraz wakacji pracownik PSSE w Wieruszowie przeprowadził na terenie Domu Wczasów Dziecięcych w Głazie kolportaż materiałów prozdrowotnych. Tematyka skupiała się na:

- profilaktyce uzależnień od dopalaczy
- profilaktyce chorób zakaźnych

W trosce o bezpieczeństwo lokalnego społeczeństwa zamieszczono również komunikaty dot. bezpieczeństwa podczas zimowego i letniego wypoczynku w lokalnych internetowych serwisach informacyjnych a także informację na stronie internetowej tut. Stacji.

IX. ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

Światowy Dzień Zdrowia upamiętnia rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia w 1948 roku. Wydarzenie rozpoczyna Miesiąc Zdrowia oraz rok działań pod przewodnim tematem, który każdego roku poświęcony jest innej tematyce, podkreślającej priorytetowy obszar problemów w obszarze zdrowia publicznego na świecie.

Tegoroczne obchody Światowego Dnia Zdrowia realizowane były pod hasłem „Budowanie sprawiedliwszego i zdrowszego świata dla wszystkich”. PSSE w Wieruszowie włączyło się w upamiętnienie tego wydarzenia poprzez umieszczenie publikacji prozdrowotnych na stronie internetowej oraz na łamach lokalnych mediów.

X. EUROPEJSKI TYDZIEŃ SZCZEPIEŃ

**EUROPEJSKI
TYDZIEŃ
SZCZEPIEŃ**

Zapobiegać. Ochroniać. Uodparniać.

Inicjatywa Europejskiego Tygodnia Szczepień propagowana była poprzez zamieszczenie na

stronie internetowej [tut](#). Stacji informacji profilaktycznej poświęconej znaczeniu szczepień w zapobieganiu chorobom zakaźnym. W komunikacie tym starano przekazać się rzetelną wiedzę na temat preparatów szczepionkowych i ich zastosowania.

XI. EUROPEJSKI DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH

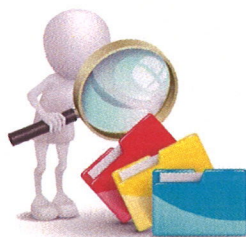
Organizacja działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie racjonalnego stosowania antybiotyków, realizowana jest przez PSSE w Wieruszowie głównie w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Działania polegały na rozdysponowaniu do lokalnych ośrodków zdrowia dostępnych materiałów edukacyjnych przeznaczonych dla lekarzy i pacjentów.

XII. POZNAJ GRZYBY - UNIKNIESZ ZATRUCIA

W ramach akcji „Poznaj grzyby-unikniesz zatrucia” na stronie internetowej [tut](#). Stacji zamieszczona została informacja profilaktyczna pt. „Grzybobranie-kilka ważnych wskazówek dla grzybiarzy i osób odwiedzających lasy,, w której omówiono zasady bezpiecznego grzybobrania oraz przypomniano zasady leśnego Savoir Vivre.

XIII. PODSUMOWANIE

W 2021 roku zadania realizowane w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej były zgodne z przyjętymi założeniami. Dotyczyły one kontynuacji programów edukacyjnych, realizacji kampanii i akcji prozdrowotnych mających na celu kształtowanie postaw i zachowań

sprzyjających zdrowiu.

Z uwagi na wciąż trwający stan epidemii profilaktyka skupiona była również na przekazywaniu lokalnej społeczności rzetelnej wiedzy dot.:

- wprowadzanych zasad, wytycznych i zaleceń w zakresie bezpieczeństwa epidemiologicznego
- bezpiecznych zachowań minimalizujących ryzyko zakażenia się wirusem SARS-COV-2
- szczepień p/COVID-19.

Podczas prowadzonych wizytacji, akcji profilaktycznych stwierdza się duże zainteresowanie tematyką prozdrowotną wśród uczniów, nauczycieli, przedstawicieli lokalnych organizacji współodpowiedzialnych za zdrowie mieszkańców naszego powiatu.

W celu właściwej realizacji dalszych zadań i wdrażania nowych przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia, w dalszym ciągu niezbędne jest podejmowanie wspólnych działań z organami administracji samorządowej, lokalnymi organizacjami społecznymi, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, mediami. Ważnym aspektem jest również prawidłowa i szybka diagnoza lokalnej sytuacji epidemiologicznej i społecznej w celu odpowiedniego dostosowywanie działań profilaktycznych mających na uwadze pokazanie ludziom właściwych wyborów prozdrowotnych a w konsekwencji umacnianie zdrowia.

Aktualnie dużym wyzwaniem dla pionu oświaty zdrowotnej jest rozpowszechnianie profilaktyki prozdrowotnej w obszarach dot.:

- ochrony przed chorobami zakaźnymi
- uzależnień od środków psychoaktywnych w tym od tzw. dopalaczy
- uzależnień społeczeństwa od papierosów i e-papierosów
- zdrowia psychicznego.

WNIOSKI KOŃCOWE

W 2021 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie realizowała zadania związane ze sprawowaniem działalności p/epidemicznej, zapobiegawczej, bieżącego nadzoru sanitarnego oraz działalności oświatowo-zdrowotnej.

- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wieruszowie w 2021 roku w liczbach:
- Zarejestrowanych obiektów wg ewidencji - 1076.
- Przeprowadzono 2960 kontroli w tym: 2005 wywiadów epidemiologicznych, 402 kontrole Covidowe, 835 kontroli bieżących i rekontroli, 48 wizytacji, 61 odbiorów, 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych.
- Wydano 3999 decyzje administracyjnych w tym: 3920 decyzji merytorycznych oraz 63 decyzje płatnicze, 6 decyzji w sprawie chorób zawodowych, 10 decyzji o zatwierdzeniu zakładu.
- Wydano 9 postanowień.
- 4 tytuły wykonawcze.
- Wystawiono 178 opinii sanitarnych.
- Nałożono 7 mandatów karnych.
- Nałożono 7 kar pieniężnych.
- Pobrano 270 prób.
- Skontrolowano 406 jednostek organizacyjnych.
- PSSE w Wieruszowie przez miniony rok pracowała w tzw. "wirtualnej stacji" wykonując powierzone przez ŁPWIS zadania dla innych PSSE województwa łódzkiego. Wykonywane przez PSSE w Wieruszowie wywiady epidemiologiczne dla innych PSSE woj. łódzkiego nie są zawarte w statystyce PSSE w Wieruszowie.
- PSSE w Wieruszowie zatrudnia 17 osób na 16 etatach w tym w nadzorze pracuje 11 osób na 10,5 etatu.

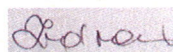
Do zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony PSSE w Wieruszowie należą:

1. Sprawowanie nadzoru w zakresie zachorowań na choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne, w tym COVID-19.
2. Sprawowanie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

3. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz produktami kosmetycznymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w basenach powierzchniowych oraz nad obiektami użyteczności publicznej i podmiotami leczniczymi.
5. Minimalizowanie zagrożeń dla zdrowia publicznego stwarzanego przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne (nowe narkotyki).
6. Ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy poprzez nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy.
7. Sprawowanie nadzoru nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
8. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób.
9. Inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
10. Dalsze usprawnianie organizacji pracy w PSSE w Wieruszowie.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Wieruszowie*

Ewa Żóraw